

Средно училище „Димитър Талев“

гр. Добрич

1

ПРЕДГОВОР

Представяме ви резултата от едно вдъхновяващо професионално пътуване - сборника „Три пътя към вдъхновяващата класна стая“ – резултат от професионалното развитие и споделения опит на учителите от Средно училище „Димитър Талев“, гр. Добрич, придобити в рамките на нашата работа Акредитация по програма Erasmus+.

Участието в международни обучения ни даде възможност да се докоснем до съвременни педагогически подходи и практики, които поставят ученика в центъра на образователния процес. Трите направления – драма и развитие на комуникативните и социалните умения, изкуствен интелект и ИКТ в ученико-центрираната класна стая, както и подкрепа на ученици с аутизъм и ADHD – ни вдъхновиха да погледнем на преподаването от различни перспективи и да потърсим нови начини за създаване на активна, подкрепяща и приобщаваща учебна среда.

Вярваме, че съвременната класна стая е място, в което творчеството среща технологиите, различията се превръщат в възможности, а всеки ученик получава пространство да участва, да общува и да развива своя потенциал. Наученото по време на обученията ни показва, че иновацията не се измерва единствено с използването на нови технологии – тя се състои и в смелостта да променяме подходите си, да експериментираме и да търсим по-добри начини да достигнем до всеки ученик.

В настоящия сборник сме събрали разнообразни уроци и педагогически практики, създадени и реализирани от нашите учители в резултат на придобитите знания, умения и идеи по време на Erasmus+ обученията. Всеки урок е адаптиран към конкретните потребности на нашите ученици и към реалностите на училищната среда. В тях ще откриете елементи на драматизация и ролеви игри, интерактивни и дигитални инструменти, възможности за използване на изкуствен интелект, както и стратегии за подкрепа, активно участие и приобщаване на всички ученици.

Този сборник е повече от колекция от уроци. Той е разказ за професионалното израстване, за смелостта да опитваме нови неща и за убеждението, че вдъхновяващият учител създава вдъхновяваща класна стая.

Надяваме се, че представените идеи и практики ще бъдат полезни и вдъхновяващи за други учители, които търсят нови пътища към по-активно, творческо, технологично и приобщаващо образование.

Защото има много начини да достигнем до ученика – чрез творчество, чрез технологии и чрез разбиране.

А когато ги обединим, създаваме класна стая, в която всеки има място, глас и възможност да успее.

Екипът на Средно училище „Димитър Талев“, гр. Добрич

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

СЪДЪРЖАНИЕ

1 КЛАС	5
„Три хубави думи“ по Таня Касабова.....	5
„Три хубави думи“ по Таня Касабова.....	9
2 КЛАС	13
“Умножение и деление с 2, 4 и 8”	13
“Умножение и деление с 2, 4 и 8”	15
“Children around the world”	17
Провеждане на изходна диагностика	19
Хвърляне на малка плътна топка.....	20
3 КЛАС	22
Хвърляне на малка плътна топка.....	22
Редактиране на изречения.....	24
Събиране на числата до 1000	26
Събиране на числата до 1000 – Самоподготовка	29
Хранене (затвърдяване).....	32
Разработване на проект - Компютърно моделиране	35
Щафетни игри	38
4 КЛАС	41
Редактиране на текст	41
Какво е четенето? („Твоята книга“ от Младен Исаев).....	44
Изваждане на естествените числа	46
Аудиотехника	49
Дизайн на училищния двор	54
Трапец.	56
Трапец. Обиколка на трапец (адаптиран урок).....	59
Кълбо. Обем на кълбо.....	61
Човекът и природата в разказа „По жътва“	63
Трудът и жертвата в разказа „По жътва“ от Елин Пелин.....	69
Числови неравенства. Свойства	76
Метрични зависимости между отсечки в окръжност.....	78
Елементи от стереометрията	83
Функции и методи в C# – дефиниране, параметри и задачи	84

Релационен модел на бази данни – преговор и обобщение	87
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	90

1 КЛАС

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ЧЕТЕНЕ

„Три хубави думи“ по Таня Касабова

Име и фамилия на учителя: Виолина Иванова

Училище: СУ „Димитър Талев“ гр. Добрич

Клас: 1а

Тема на урока: „Три хубави думи“ по Таня Касабова

Издателство: „Просвета Плюс“, Голямото приключение

Автори: Пенка Димитрова

ЦЕЛЕВА КОНЦЕПЦИЯ НА УРОКА

Цели на ниво учебна програма:

- **Образователни:** Усъвършенстване на уменията за четене с разбиране; разпознаване на основните послания в текста; обогатяване на речника.
- **Възпитателни:** Формиране на етични норми и култура на общуване; осъзнаване силата на „вълшебните“ думи (благодаря, извинявай, моля).
- **Развиващи:** Развитие на въображението, емпатията и уменията за работа в екип.

Основна идея на урока: Формиране на умения за четене с разбиране и изграждане на ценностна система, свързана с учтивото общуване.

Иновативни методи и подходи

- Ситуативно учене чрез анализ на текст
- Игрови елементи, интегрирани в учебната дейност
- Практическа дейност за пренасяне на знанията в реални ситуации
- Диференциран подход
- **Интерактивна игра „Разпознай поведението“** – от представена илюстрация да определят поведение на деца в различни житейски ситуации
- **Интерактивна игра „Детелина на добротата“** децата избират дума от цветето и казват на кого биха я подарили

Понятия:

- **Нови:** учтивост, емоция, чувство, възпитание
- **Стари:** добри думи,

Компетентности като очаквани резултати:

- Комуникативна компетентност
- Социални и граждански компетентности
- Умения за изразително четене и четене по роли
- Културна осъзнатост и изразяване

Методи: Беседа, самостоятелно четене, работа с текст, дискусия, игрови методи, демонстрация, интерактивни методи, диференциран подход

Дидактически средства: Учебник, задачите от електронния учебник, илюстрации, презентация, материали за изработване на детелина.

Вид на урока: За нови знания (Урок за възприемане и изразително четене на художествен текст.)

Междупредметни връзки:

- **Родинознание:** правила за общуване и поведение
- **Музика:** Песента „Вълшебните думи“ текст: Татяна Йотова, музика: Хайгашот Агасян
- **Изобразително изкуство:** илюстрации за добри и лоши постъпки
- **Технологии и предприемачество:** Изработка на „Детелина на добротата“ от хартия.

Вътрешнопредметни връзки: четене с разбиране, развитие на устна реч.

Самостоятелна работа: изработване на „Детелина на добротата“

Работа в екип – Обсъждане на ситуации и избор на подходящо поведение

ХОД НА УРОКА

Организационен момент и емоционална нагласа (5 мин.):

Поздрав

Учителят прочита стихотворението:

Аз знам три думички чудесни

и те на всички са известни.

Едната „моля“ се нарича

и нея всеки я обича.

Другарче в нужда ти помага,

кажи „благодаря“ веднага.

Сгрешиш ли в нещо, не забравяй,

кажи: „Другарче, извинявай!“.

Въпрос: „Кои думи могат да накарат човек да се усмихне, дори да е тъжен?“

Поставяне на темата: Точно тези три думички са вдъхновили авторката Таня Касабова за напише едно прекрасно произведение, с което ние с вас днес ще се запознаем.

Проблемен въпрос: Чуйте приказката / ресурс от електронен учебник/ и се опитайте да отговорите на въпроса: „Как се чувства човек, когато около него звучат добри думи?“.

Работа с текста (15 мин) : Презентация

Въпроси:

/Учителят изисква да подкрепят отговорите си с изречения от текста/

- **Защо приказката е озаглавена „Три хубави думи“?**
- **Кои са героите в текста?**
- **През кой сезон се развива действието?**
- **От какво са изплашени момиченцата?**
- **Какво се появява пред тях?**
- **Защо старецът ги пуска?**
- **Какво забелязва старецът?**
- **Кой е този старец?**
- **От какво е впечатлен Дядко Зеленобрадко?**
- **Какво се случва в края на приказката?**
- **Защо старецът казва, че сами са си помогнали?**
- **А вие знаете ли други хубави думи? Бихте ли ми ги споделили?**
- **Четене на текста на играта „Спри! Друг да продължи!“**

„Видяхме, че добрите думи помагат на героите.

Нека сега проверим дали и ние можем да ги използваме в различни ситуации.“

1. Интерактивна игра 1 (5 мин.): „Разпознай поведението“

Учениците разглеждат ситуации и определят:

- добро поведение
- неподходящо поведение

„Вече умеем да разпознаваме доброто поведение.

Ако добрите думи бяха семена, какво щеше да поникне, ако ги посеем в градината?“

2. Интерактивна игра 2 (5мин.): „Детелина на добротата“

„Със следващата игра, вие ще се превърнете в „градинари“. Пред всеки от вас съм поставила пликче с материали, с които трябва да си изработите „Детелина на добротата“ и да го засадим в „градинка“ на добрите думи на нашия клас.

Учениците:

- изработват детелина

- записват и залепват листата с добри думи

Работа с ученик със СОП:

Подход:

- Индивидуална подкрепа
- Кратки и ясни инструкции
- Работа с визуални опори (картини, думи)
- Насърчаване и включване в общите дейности

Обобщение (5 мин):

Въпроси:

- Какво научихме днес?
- Защо са важни добрите думи?
- Как се чувстваме, когато ги чуваме?

Извод:

Добрите думи правят хората по-добри и щастливи.

Ученици, днес усетихте ли как нашият урок ни направи малко по-добри от вчера, малко по-усмихнати и по-добронамерени към вашите другарчета?

Можем ли да кажем, че добрите думи са карат сърцето ни да тупти от радост?

Как се чувствате сега? Щастливи или тъжни? Защо?

За да завършим нашият урок още по-окрилени да изричаме добри думи и да правим добри постъпки, за да направим света по-добър и по-красив, ви поздравявам с песента „Вълшебните думи“ на поетесата Татяна Йотова и композитора Хайгашот Агасян.

Домашна работа: Задачите от учебна тетрадка №3 стр. 21

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ЧЕТЕНЕ (САМОПОДГОТОВКА) **„Три хубави думи“ по Таня Касабова**

Име и фамилия на учителя: Виолина Иванова

Училище: СУ „Димитър Талев“ гр. Добрич Клас: 1а

Тема на урока: „Три хубави думи“ по Таня Касабова

Издателство: „Просвета Плюс“, Голямото приключение

Автори: Пенка Димитрова

ЦЕЛЕВА КОНЦЕПЦИЯ НА УРОКА

Цели на ниво учебна програма:

- **Образователни:** Затвърдяване на четене с разбиране. Употреба на „вълшебните думи в различни ситуации.
- **Възпитателни:** Изграждане на култура на общуване. Осъзнаване на значението на учтивите думи.
- **Развиващи:** Развитие на устната реч. Развитие на мисленето чрез ситуации..

Основна идея на урока: Чрез упражнения и кратки дигитални истории учениците затвърдяват знанията си и разширяват представите си за доброто общуване.

Иновативни методи и подходи

- **Работа с QR кодове (кратки ситуации)**
- **Ситуативно учене**
- **Игрови елемент, интегриран в учебна задача (без откъсване от урока)**
- **Дигитален тест чрез LearningApps (тип „тест с избор на отговор“) за затвърдяване на употребата на учтиви думи**

Понятия:

- **Нови:** учтивост, поведение
- **Стари:** добри думи

Компетентности като очаквани резултати:

- **Комуникативна компетентност**
- **Социални и граждански компетентности**
- **Умения за четене с разбиране**
- **Културна осъзнатост и изразяване**

Методи: Беседа, самостоятелна работа, работа с текст, ситуативен метод, диференциран подход.

Дидактически средства: Учебник, учебна тетрадка, QR кодове със ситуации, Дигитален тест в LearningApps (интерактивен тест)

Вид на урока: Урок за затвърдяване (самоподготовка)

- **Междупредметни връзки:**

Родинознание – правила за общуване и поведение в различни ситуации (училище, дом, общество)

Технологии и предприемачество – използване на дигитални ресурси (QR кодове и интерактивен тест в LearningApps)

Вътрешнопредметни връзки: четене с разбиране, развитие на устна реч, обогатяване на речника.

- **Самостоятелна работа:** работа с учебна тетрадка, извличане на информация от кратък текст (QR истории), решаване на кратък дигитален тест (LearningApps).
- **Работа в екип** – работа по QR задачи, обсъждане и откриване на подходящи думи в ситуации, съвместно решаване на дигитален тест (LearningApps).

ХОД НА УРОКА

Организационен момент и емоционална нагласа (3 мин.):

Поздрав

Кратък въпрос:

„Кои бяха трите добри думи?“

Актуализация (3 мин.)

Беседа:

Кога казваме „моля“?

„благодаря“?

„извинявай“?

Четене (8 мин.)

- Четене от учителя (образец)
- Четене от ученици (последователно, отделни ученици)

Работа с учебна тетрадка (15 мин.)

Упр. 1

Попълване на липсващите думи

Проверка устно

Упр. 2 – ОСНОВЕН ИНОВАТИВЕН МОМЕНТ (QR истории)

Учител:

Сега ще разберем дали знаете и други хубави думи. Ще ви помогнат кратки истории.

Учениците (по групи или фронтално) „отварят“ QR кодове.

QR 1: „В магазина“

„Малката Ани влиза в магазин. Казва:

– Добър ден!

Продавачката се усмихва.

Ани казва:

– Може ли един сок?

Когато го получава, казва:

– Благодаря!

На тръгване маха с ръка:

– Довиждане!“

Въпрос:

Кои добри думи чухте?

Думи: добър ден, може ли, благодаря, довиждане

QR 2: „В училище“

„Петър закъснява за час. Влиза тихо и казва:

– Извинете!

Учителката му отговаря:

– Заповядай, влез!

Петър сядва и прошепва на съученика си:

– Благодаря ти, че ми пази място.“

думи: извинете, заповядай, благодаря

QR 3: „На площадката“

„Две деца играят. Едното подава топката и казва:

– Заповядай!

Другото отговаря:

– Благодаря!

След играта казват:

– Чао! До утре!“

Думи: заповядай, благодаря, чао

QR 4: „У дома“

„Мама дава на Мария ябълка.

Мария казва:

– Благодаря!

После добавя:

– Обичам те, мамо!

Мама се усмихва:

– И аз те обичам!“

Думи: благодаря, обичам те

Задача към упр. 2:

Учениците записват няколко нови думи в тетрадката.

Кратка игра (3 мин.)

Сега ще проверим знанията си чрез кратка дигитална задача.

„Завърши изречението“

<https://learningapps.org/display?v=pdr0onw4c26>

Когато влизам някъде, казвам...

Когато получа подарък, казвам...

Когато сгреша, казвам:

Когато си тръгвам, казвам...

След всеки въпрос:

Защо избрахме този отговор?

Работа с ученик със СОП

- посочва вместо да пише
- участва устно с помощ

Обобщение (3 мин.)

Какво ново научихме?

Коя дума ще използваш днес?

2 КЛАС

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

“Умножение и деление с 2, 4 и 8”

Разработен от: Ралица Русева – учител-начален етап

Учебен предмет: математика

Клас: 2.б клас

Тема на урока: “Умножение и деление с 2, 4 и 8”

Тип урок: УПР (Упражнение)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

- **Знания:** Учениците ще затвърдят знанията си относно табличното умножение и деление с числата 2, 4 и 8.
- **Умения:** Учениците ще могат бързо и вярно да пресмятат примери от таблицата.
- **Компетентности:** Учениците ще затвърдят вече усвоените компетентности относно връзката между умножението и делението и практическото им приложение в ежедневието.

Ключови понятия: множител, произведение, делимо, делител, частно, „пъти повече“, „пъти по-малко“.

Използвани ресурси: учебник, учебна тетрадка, дигитален ресурс.

Използвани методи: беседа, дискусия, анализ.

Връзки:

- **Междупредметни:** български език (четене с разбиране на текстови задачи).
- **Вътрешнопредметни:** Връзка с предходните уроци за умножение и деление с 2, 4 и 8.

Методи за оценяване:

- По време на часа: Наблюдение на индивидуалната работа, проверка на задачите на дъската.
- В края на часа: Устна обратна връзка и самооценка .

Ход на урока с минути:

1. Организационен момент (2 мин.): Проверка на готовността за час и поздрав.
2. Проверка и оценка на знанията и уменията на учениците (5 мин.):

- Устна диктовка за бързина (таблични случаи).
- 3. Представяне на новата тема (3 мин.):
 - Обявяване на темата, записване на заглавието.
- 4. Тема – представяне на материала (20 мин.):
 - Решаване на подбрани задачи от учебника. (10 мин.)
 - Пауза за игра: устно броене през 2, 4 и 8. (3 мин.)
 - Решаване на подбрани задачи от учебника (7 мин.)
 - Дигитален ресурс - игра, свързана с таблицата за умножение. (5 мин.)
- 5. Обобщение (5 мин.):
 - Устна оценка на активността на класа. Самооценка.

Работа с ученици със СОП:

Двамата ученици със СОП се справят много добре с материала по математика. В повечето часове успяват да работят с темпото на класа. В случай, че се налага - прилагам адаптиране на задачите чрез намаляване на броя им или допълнително обяснение на условията на задачите.

Домашна работа / Резервна задача:

- Домашна работа - Тъй като формата на обучение е целодневна, през седмицата не поставям задачи за домашна работа.
- Резервна задача:

В горското училище катеричката Кики, зайчето Зайо и мечето Мечо събирали шишарки.

Кики събрала 8 шишарки.

Зайо събрал 4 пъти повече шишарки от Кики.

Мечето Мечо събрало 2 пъти по-малко шишарки от Зайо.

А) Колко шишарки е събрал Зайо?

Б) Колко шишарки е събрало мечето Мечо?

В) Ако решат да разпределят шишарките на Мечо поравно в 4 кошнички, ще остане ли някоя шишарка извън кошничките?

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

“Умножение и деление с 2, 4 и 8”

Разработен от: Ралица Русева – учител-начален етап

Учебен предмет: математика

Клас: 2.б клас

Тема на урока: “Умножение и деление с 2, 4 и 8”

Тип урок: Урок за самоподготовка

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

- Знания: Учениците ще затвърдят знанията си за таблично умножение и деление с 2, 4 и 8.
- Умения: Учениците ще могат самостоятелно да прилагат алгоритмите за решаване на числови изрази и текстови задачи.
- Компетентности: Учениците ще развият умения за самоконтрол, концентрация и организиране на самостоятелната учебна дейност.

Ключови понятия: умножение, деление, множител, произведение, делимо, делител, частно

Използвани ресурси: учебна тетрадка, електронни ресурси.

Използвани методи: самостоятелна работа, индивидуална помощ, проверка и самопроверка.

Връзки:

- Междупредметни: български език - четене с разбиране.
- Вътрешнопредметни: Връзка с наученото в часовете за нови знания за умножение и деление с числата 2, 4 и 8.

Методи за оценяване:

- По време на часа: текущо наблюдение на работата по задачите, индивидуални консултации.
- В края на часа: устна обратна връзка за нивото на справяне; взаимна проверка по двойки.

Ход на урока с минути:

1. Организационен момент (3 мин.): Подготовка на работното място, команда от дежурните ученици за начало на часа.

2. Проверка и оценка на знанията и уменията на учениците (5 мин.):
 - Кратка беседа за припомняне на някои правила за пресмятане по математика
 - Бърза „загрявка“ с таблични случаи - устно и/или с електронен ресурс.
3. Представяне на новата тема (2 мин.): Изясняване на задачите за самоподготовка – кои задачи от учебната тетрадка ще бъдат решени.
4. Тема – представяне на материала (25 мин.):
 - Индивидуална работа (15 мин.): Учениците решават самостоятелно зададените задачи
 - Индивидуално подпомагане (през цялото време): Учителят преминава през чиновете, насочва ученици, които срещат затруднения, и следи за правилния запис.
 - Проверка на резултатите (10 мин.): Общо обсъждане на по-трудните задачи и проверка на отговорите на дъската.
5. Обобщение (5 мин.): Анализ на допуснатите грешки.

Работа с ученици със СОП:

Двамата ученици със СОП се справят много добре с материала по математика. В повечето часове успяват да работят с темпото на класа. В случай, че се налага - прилагам адаптиране на задачите чрез намаляване на броя им или допълнително обяснение на условията на задачите.

Домашна работа / Резервна задача:

- Домашна работа - Тъй като формата на обучение е целодневна, през седмицата не поставям задачи за домашна работа.
- Резервна задача:

В горското училище катеричката Кики събрала 8 шишарки. Зайо събрал 4 пъти повече от нея, а Мечето Мечо – 2 пъти по-малко от Зайо. Колко шишарки е събрало Мечето?

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

“Children around the world”

Разработен от: Ралица Русева – учител-начален етап

Учебен предмет: английски език

Клас: 2.б клас

Тема на урока: “Children around the world”

Тип урок: НЗ (Нови знания)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

- Знания: Учениците ще научат имената на няколко държави и основни фрази за произход ("I'm from...").
- Умения: Учениците ще могат да представят себе си и въображаем приятел от друга държава, използвайки новата лексика.
- Компетентности: Учениците ще развият начална межкултурна осведоменост и разбиране за многообразието на децата по света.

Ключови понятия: countries, flags, "Where are you from?", "I'm from...".

Използвани ресурси: учебник, аудио записи

Използвани методи: слушане с разбиране, четене с разбиране, работа с учебник.

Връзки:

- Междупредметни: родинознание (географски понятия и държави), изобразително изкуство (цветовете на флаговете).
- Вътрешнопредметни: Припомняне на личните местоимения (I, He, She) и глагола "to be".

Методи за оценяване:

- По време на часа: проверка на разбирането, наблюдение при работа по задачите.
- В края на часа: устна обратна връзка – „кратък диалог по двойки“.

Ход на урока с минути:

1. Организационен момент (3 мин.): Поздрав на английски език, проверка на готовността.
2. Проверка и оценка на знанията и уменията на учениците (5 мин.): Преговор на цветовете. Учениците описват цветовете на няколко познати флага.

3. Представяне на новата тема (2 мин.): Поставяне на темата: „Днес ще се запознаем с деца от различни страни“.
4. Тема – представяне на материала (27 мин.):
 - Vocabulary Practice (10 мин.): Въвеждане на новите думи. Повтаряне на новите думи – тихо, бързо, бавно.
 - Read and translate (10 мин.): Четене и превод.
 - "Where are you from?" (2 мин.): Учителят пита различни деца от класа, а те трябва да отговорят "I'm from....".
 - Speaking activity (5 мин.): Учениците влизат в роля: "Hello! I'm [Name]. I'm from [Country]. Where are you from?".
5. Обобщение (3 мин.): Устна оценка на старанието на класа. Самооценка на учениците.

Работа с ученици със СОП:

Ако е необходимо - опростени инструкции на български език.

Домашна работа / Резервна задача:

- Резервна задача: "Draw your new friend" – децата рисуват дете от избрана държава и неговия флаг.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО РОДИНОЗНАНИЕ

Провеждане на изходна диагностика

Разработен от: Ралица Русева – учител-начален етап

Учебен предмет: родинознание

Клас: 2.б клас

Тема на урока: Провеждане на изходна диагностика

Тип урок: ПК (проверка и контрол)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

На 28.04.2026 г. е планирана изходяща диагностика по родинознание за 2.б клас.

Учениците ще получат лист за самостоятелна работа в писмена форма и инструкции за изпълнение на задачите. В рамките на 40 мин. ще трябва да завършат своята самостоятелна работа.

Учениците със СОП ще получат допълнителни индивидуални инструкции и допълнително време за работа, ако се налага.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Хвърляне на малка плътна топка

Разработен от: Ралица Русева – учител-начален етап

Учебен предмет: Физическо възпитание и спорт

Клас: 2.б клас

Тема на урока: Хвърляне на малка плътна топка

Тип урок: упражнение

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

- **Знания:** Учениците ще затвърдят знаята си за правилния захват на малката плътна топка и изходната стойка за хвърляне в цел и в пространството.
- **Умения:** Учениците ще могат да изпълняват технически правилно хвърляне над рамо и да координират движенията на тялото за по-голяма точност.
- **Компетентности:** Учениците ще разберат значението на безопасността по време на игри с хвърляне и ще развият пространствена ориентация.

Ключови понятия: хвърляне, плътна топка, мишена, точност

Използвани ресурси: малки плътни топки, обръчи (като мишени), конуси, свирка

Използвани методи: обяснение, демонстрация, практическо упражнение, състезателна игра.

Връзки

- **Междупредметни:** математика (броене на точки), околел свят (безопасност на движението и физическо здраве).
- **Вътрешнопредметни:** Връзка с лекоатлетически дисциплини и упражнения за координация на ръцете.

Методи за оценяване:

- **По време на часа:** Наблюдение на техниката на изпълнение, поправяне на грешките в момента на упражнението.
- **В края на часа:** Устна обратна връзка за дисциплината и постигнатите резултати в игрите.

Ход на урока с минути:

1. **Организационен момент (3 мин.):** Строяване на класа, поздрав, проверка на спортното облекло и обявяване на темата.

2. Проверка и оценка на знанията и уменията на учениците (7 мин.):

Общоразвиващи упражнения (загрявка) – бягане в умерен темп, упражнения за раздвижване на раменния пояс и китките.

3. Представяне на темата (2 мин.): Кратко припомняне на правилата за безопасност при хвърляне (никой не влиза в зоната за хвърляне, докато не се даде сигнал).

4. Тема – представяне на материала (23 мин.):

- Демонстрация (3 мин.): Учителят показва правилния хват и замах през рамо.
- Упражнение за точност (7 мин.): Хвърляне на топка в хоризонтална цел (обръч, поставен на земята на разстояние).
- Упражнение за разстояние (5 мин.): Хвърляне на малка плътна топка в коридор (стремеж за максимална дължина).
- Подвижна игра „Точни стрелци“ (8 мин.): Разделяне на класа на два отбора. Всеки точен удар в мишена носи точка за отбора.
- Обобщение (5 мин.): Прибиране на уредите. Възстановителни дихателни упражнения. Кратък анализ на представянето и освобождаване на учениците.

Работа с ученици със СОП:

Ако се налага - адаптиране на разстоянието до целта. Ученикът може да хвърля от по-близо, да използва по-лека или по-мека топка за по-добър захват; индивидуална помощ при насочване на движението.

Домашна работа / Резервна задача:

- Резервна задача: Игра „Предай топката“ – щафета с подаване на топката над глава в колона.

3 КЛАС

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Хвърляне на малка плътна топка

Разработен от: Светла Костадинова, старши учител

Учебен предмет: Български език и литература – Четене

Клас: 3. клас

Тема на урока: „Нова планета“, Ана Александрова

Тип урок: НЗ (Нови знания)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

Знания: Учениците ще знаят съдържанието на стихотворението; ще усвоят значението на думите „зубрач“, „постоянство“ и „любознателност“.

Умения: Учениците ще могат да правят характеристика на литературен герой чрез неговите постъпки и качества; ще усъвършенстват уменията си за четене с разбиране.

Компетентности: Учениците ще разберат разликата между механичното научаване (зубрене) и същинското учене с цел откривателство.

Ключови понятия (нови и стари): мечта, любознателност, постоянство, зубрач, Космос.

Използвани ресурси: Читанка (стр. 106), Учебна тетрадка (стр. 41), електронен учебник, Ръководство на учителя, Илюстрации в учебника.

Използвани методи: Беседа, дискусия, работа по групи, анализ на художествен текст.

Връзки:

Междупредметни: Човекът и природата (знания за Космоса и планетите).

Вътрешнопредметни: Български език (използване на епитети и прилагателни имена при описание на герой).

Методи за оценяване

По време на часа: Устни отговори на въпроси, участие в беседата, четене по верижка.

В края на часа: Обратна връзка чрез решаване на задача 6 от тетрадката (рефлексия върху личните мечти).

Ход на урока (40 минути):

- *Организационен момент- 1 мин.*

Проверка на готовността за час. Поздрав.

Проверка и оценка на знания и умения на учениците - 4 мин.

Актуализиране на знания за Космоса чрез гатанките от ръководството (за слънцето и луната).

От небето до земята	Нощем - светла и засмяна,
златен сноп премята.	Цяла в светла е премяна.
Що е то? - слънцето	ту пълнее, ту линее,
	Но не може да ни сгрее.
	Що е то? - луната

Представяне на нова тема 5 мин.

Обявяване на темата: „Нова планета“, Ана Александрова Първоначално възприемане (изразителен прочит от учителя). Споделяне на първи впечатления.

Тема – представяне на материала -15 мин

Работа с Читанката (стр. 106):

1. Анализ на героинята: Защо я наричат „смахнато зубраче“? (Въпрос 1 и 4).
2. Ключе: Обяснение на „мечта“, „постоянство“ и „любопытност“.
3. Работа с епитети: Търсене на описания за мечтата (Въпрос 2).

Работа с Тетрадката (стр. 41):

Изпълнение на зад. 1 (качества) и зад. 2 (допълване на изречения).

Групова задача - 8 мин.

„Екипаж на бъдещето“: Учениците се разделят на малки групи. Всяка група трябва да измисли име на „Нова планета“ и три правила, които биха въвели там, за да се чувстват децата щастливи (вдъхновени от мечтата на героинята).

Обобщение - 5 мин.

Дискусия върху мисълта: „Всеки човек е толкова голям, колкото големи са мечтите му“.

По възможност, се обсъжда въпроса в упр. 6 от Тетрадката.

Самооценка, оценка – 2 мин

Работа с ученици със СОП

Учениците могат да посочат само едно качество на момичето от визуалните опори. Работят по поставените задачи, според възможностите си.

Домашна работа/Резервна задача

Довършване на зад. 6 от тетрадката: „Разкажи какъв искаш да станеш, когато пораснеш“.

Изразителен прочит.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Редактиране на изречения

Разработен от: Светла Костадинова, старши учител

Учебен предмет: Български език - самоподготовка

Клас: 3 клас

Тема на урока: Редактиране на изречения

Тип урок: УПР (Упражнение)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

Знания: *Учениците ще затвърдят знанията си за процеса на редактиране – откриване и поправяне на грешки.*

Умения: *Учениците ще могат самостоятелно да прилагат четирите начина на редактиране (замяна, премахване, разместване, прибавяне) и да коригират правописни грешки.*

Компетентности: *Учениците ще развият умение за самоконтрол и критично четене на собствен и чужд текст с цел подобряване на неговата яснота.*

Ключови понятия (нови и стари): Редактиране, поправка, правописна грешка, излишни думи, повторение.

Използвани ресурси: *Учебник по български език (стр. 90-91), Учебна тетрадка №2 (стр. 26-27).*

Използвани методи: *Беседа, практическа работа, диктовка с допълване, самостоятелна работа, самопроверка.*

Връзки:

Междупредметни: *Четене (анализ на художествен текст)*

Вътрешнопредметни: *знания за правопис, синоними, лични местоимения, разширяване на активния речник - правопис и пунктуация; лексикология (синоними).*

Методи за оценяване

По време на часа: *въпроси и отговори, изпълнение на самостоятелни задачи*

В края на часа: *устна обратна връзка*

Ход на урока:

❖ **Организационен момент – 2 мин.**

Проверка на готовността за работа. Мотивиране на учениците.

❖ **Проверка и оценка на знания и умения на учениците – 5 мин**

Припомняне: *Какво означава да редактираме? (Да поправим грешките, за да стане текстът по-хубав и верен).*

Преговор на начините:

1. Замяна на неподходящи думи.
2. Премахване на излишни думи.
3. Разместване на думи за по-добър смисъл.
4. Прибавяне на липсващи думи.

- Представяне на нова тема

Обявяване на темата: Редактиране на изречения

- Тема – представяне на материала

❖ Диктовка с допълване (10 мин.)

Инструкция: Учителят чете текста, а учениците записват и добавят липсващите думи, като внимават за правописа.

Редактиране се нарича поправяне на грешки.

При повторения на думи редактираме, като заместваме с други думи.

Когато искаме да придадем повече изразителност на конкретно описание, редактираме, като добавяме думи.

Когато изречението е неправилно подредено, редактираме, като променим реда на думите.

Когато открием правописни грешки, редактираме, като поправим грешките.

❖ Работа с учебната тетрадка (15 мин.)

Упр. 1: Четене на откъса и замяна на думите (дървар -> цар).

Упр. 2: Преписване на изреченията с премахване на повторенията (Мартина беше малко, палаво и умно момиче).

Упр. 5: Редактиране чрез разместване на думите (Котка гони куче; Ябълката изяде Свиленка).

Упр. 6: Означаване на начина на редактиране (свързване със стрелки според логиката на промяната).

❖ Обобщение – 5 мин.

Кой начин на редактиране беше най-лесен днес? Защо е важно да проверяваме написаното от нас?

❖ Оценка и самооценка – 3 мин

Работа с ученици със СОП

Намаляване на обема на задачите за преписване – фокусиране върху устното откриване на грешките. Насочване към визуалните опори в задачите.

Домашна работа/Резервна задача: Задача 8, задача 9 (Учебник, стр. 91).

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Събиране на числата до 1000

Разработен от: Иванка Йорданова Енчева

Учебен предмет: Математика

Клас: 3 в клас

Тема на урока: Събиране на числата до 1000

Тип урок: Преговор

Дата на провеждане: 28.04.26

Цели на урока:

Знания:

- * Учениците да затвърдят уменията си за събиране до 1000.
- * Да прилагат свойствата на събирането (разместително и съдружително).
- * Да разпознават компонентите на събирането (събираеми, сбор).

Умения:

- * Развитие на логическо мислене.
- * Умения за пресмятане и проверка.
- * Умения за работа по образец.

Компетентности:

- * Формиране на точност и самостоятелност.
- * Работа в екип и взаимопомощ.

Ключови понятия (нови и стари):

- * Да прилагат свойствата на събирането (разместително и съдружително).
- * Да разпознават компонентите на събирането (събираеми, сбор).

Използвани ресурси:

- * учебник
- * учебна тетрадка
- * работен лист
- * Дъска / маркер

Използвани методи: обяснение (при припомняне на свойствата), беседа (чрез въпроси и отговори) дискусия, практически, нагледни, интерактивни

Връзки:

- **Междупредметни:** Околе свят- Лодка и безопасност (максимален товар) Асансьор правила и ограничения
- **Български език-** разбиране на текстови задачи, Формулиране на отговор,

- **Изобразително изкуство**- работа с изображения
- **Вътрешнопредметни**: Как това което учим се свързва с изучен вече материал?
- **Технологии и предприемачество**- Практически ситуации (товар, преценка, решение)

Методи за оценяване

- **По време на часа**: Наблюдение, устни отговори, проверка на тетрадките
- **В края на часа**: кратко обобщение, устна обратна връзка

Ход на урока с минути:

1.Организационен момент 2 мин

Учител:

– Здравейте, ученици! Готови ли сте за работа?

2. Актуализация на знанията (5 мин.)

Учител:

* Как се наричат числата при събиране?

Очакван отговор: събираеми и сбор

* Кои свойства на събирането знаете?

Очакван отговор: разместително и съдружително

Започваме с играта“ Намислих число“- съсредоточете се и слушайте внимателно

3. Основна част (30 мин.)

Този час ще си припомним събирането и изваждането на числата до 1000

Запишете работа в клас датата, темата на урока

Събиране и изваждане на числата до 1000. Годишен преговор.

Отворете учебника на стр.110-

1 зад. Пресметни сборовете в тетрадката си:

Учител:

– Нека пресметнем:

* $400 + 200 = ?$

* $650 + 30 = ?$

Очаквани отговори:

600, 680

Преминаване към събиране с преминаване:

* $236 + 418 = ? \rightarrow 654$

* $592 + 164 = ? \rightarrow 756$

Учител: Каква е разликата между задачите а) и б)?

Очакван отговор:

При б) има събиране по колони (писмено събиране).

Задача 2 – Свойства на събирането

Пример: $42 + 58 + 264$

Учител:

– Как можем да улесним пресмятането?

Очакван отговор:

Групираме удобно: $(42 + 58) + 264 = 100 + 264 = 364$

Извод: използваме съдружително свойство

Задача 3 – Редица от числа

Учител:

– Първото число е 197, всяко следващо е с 39 по-голямо.

Ученици изчисляват: 197, 236, 275, 314, 353

Задача 4.- Таблица

Учител: Как се променя сборът?

Отговор: Увеличава се с 99

Задача 5 – Текстова задача

Лодка (мах. 200 кг)

$67+82+32+28= 209$ кг.

Учител: Ще се претовари ли лодката?

Отговор : Да с 9 кг.

Асансьор (мах – 350кг.)

$102+33+82+63+49=329$ кг

Учител: Претоварен ли е асансьора? - Отговор- не

4.Самооценка-1 мин

Как се справихте според вас този час? Интересни ли ви бяха задачите?

5. Обобщение- 2 мин

Този час вие се справихте страхотно показахте всичко, което сте научили от началото на годината.

Работа с ученици със СОП

При нужда се дават по- лесни задачи – работни листи

Домашна работа: задачи от помагало- работни листи

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА – САМОПОДГОТОВКА

Събиране на числата до 1000 – Самоподготовка

Разработен от: Иванка Йорданова Енчева - учител

Учебен предмет: Самоподготовка по математика

Клас: 3 в клас

Тема на урока: Събиране на числата до 1000

Тип урок: Самоподготовка, упражнение и затвърдяване

Дата провеждане: 28.04.26

Цели на урока:

Знания:

- * Учениците да затвърдят уменията си за събиране до 1000.
- * Да прилагат свойствата на събирането (разместително и съдружително).
- * Да разпознават компонентите на събирането (събираеми, сбор).

Понятия: събираемо- събираемо- сбор, умаляемо- умалител- разлика

Умения:

- * Извършване на устни и писмени изчисления;
- Решаване на текстови задачи;
- Самостоятелна проверка на решенията.

Компетентности:

- * Математическа компетентност
- * Умения за самостоятелна работа
- * Логическо и аналитично мислене

Ключови понятия (нови и стари):

- * Събиране
- * Изваждане
- * Сбор
- * Разлика

Използвани ресурси:

- * учебна тетрадка
- * помагало
- * работен лист
- * Дъска / маркер

Използвани методи:

Обяснително – илюстративен метод

Практически упражнения

Самостоятелна работа

Връзки:

- **Междупредметни:**
- Български език – разбиране на текстови задачи
- **Вътрешнопредметни:**
- Числа и числови изрази
- Решаване на задачи
- Геометрични знания
- **Методи за оценяване**
- **По време на часа:**
- - текущо наблюдение на работата по задачите, индивидуални консултации.
- **В края на часа:** устна обратна връзка за нивото на справяне; взаимна проверка по двойки

Ход на урока с минути:

1.Организационен момент 2 мин

- *Проверка на готовността на учениците
- *Мотивация: кратка задача за загряване

Учител:

Готови ли сте за работа?

Ще изиграем една състезателна математическа игра

На дъската съм записала 4 задачи, ще ви разделя на 4 отбора като от всеки отбор ще излезе по един участник, да видим кой отбор ще бъде най- бърз.

Учителят избира по едно дете от отбор, застават пред дъската. Готови пригответи се старт!

2. Актуализация на знанията (5 мин.)

Учител:

Какво наричаме сбор?

А събираемо?

3. Основна част (25 мин.)

Този час ще си припомним събирането и изваждането на числата до 1000

Отворете учебната тетрадка на стр.32 обяснявам задачите и ще работите самостоятелно, след като сте готови всички ще направим проверка.

Задача 1. Пресметни сборовете.

Задача 2. Запиши числовият израз и пресметни.

А) Сбора, ако едното събираемо е произведението на числата 7 и 8, а другото числото 593

$$7 \cdot 8 + 593 = 56 + 593 = 649$$

Б) $218 + 197 + 374 = 789$

Задача 3. Сравни. Знак по – голямо, по-малко или равно

Задача 4. Пресметни

Задача 5. Пресметнете обиколката на фигурата, начертана

А) **Със зелен цвят**- каква е фигурата?- правоъгълник. Как намираме обиколка на правоъгълник?

Б) **с червен цвят**- каква е фигурата?- квадрат. Как намираме обиколка на квадрат?

В) **със син цвят**- каква е фигурата?- триъгълник. Как намираме обиколка на триъгълник?

Задача 6. Ориентиране в местност- Сравни дължините на избраните маршрути от момичетата и момчетата.

4.Самооценка- Как се справихте според вас този час? Интересни ли ви бяха задачите?

5. Обобщение- Този час вие се справихте страхотно покажете всичко, което сте научили от началото на годината.

Работа с ученици със СОП

При нужда – се дават по- лесни задачи и работни листи

Резервни задачи – помагало, работни листи

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА

Хранене (затвърдяване)

Разработен от: Иванка Йорданова Енчева- учител

Учебен предмет: Човекът и природата

Клас: 3 в

Тема на урока: Хранене (затвърдяване)

Тип урок: Затвърдяване и обобщение на знанията

Дата на провеждане: 28.04.26

Цели на урока:

- Разпознават основни групи храни
- Различават полезни от вредни храни.
- Обясняват защо е важно разнообразното хранене.
- Прилагат знанията си в ежедневни ситуации.
- **Знания:**
- Основни хранителни групи(плодове, зеленчуци, зърнени, млечни)
- Значение на витамините и минералите.
- Понятие за здравословно хранене.
- **Умения:**
- Класификация на храни.
- Изразяване на мнение.
- Решаване на практически задачи.

Компетентности:

- Познавателна компетентност
- Социална и гражданска компетентност
- Умения за учене
- Здравна култура

Ключови понятия (нови и стари):

- Здравословно хранене
- Балансирано хранене
- Полезни храни
- Хранителни вещества

Използвани ресурси:

- Учебник и учебна тетрадка
- Снимки на храни

- Табло „Хранителна пирамида“

Използвани методи:

- беседа,
- демонстрация
- игра
- Самостоятелна работа
- Обсъждане
- **Връзки:**
- **Междупредметни:**
- Български език- четене с разбиране
- Математика- броене, групиране
- **Вътрешнопредметни:**
- Теми за човешкото тяло
- Здравословен начин на живот
- Хранене

Методи за оценяване

- Наблюдение
- Устно оценяване
- Работа на класа
- Самооценка

Ход на урока с минути: 40 мин .

1. Организационен момент 2 мин

- Поздрав
- Проверка за готовност

2. Актуализация на знанията 5 мин

Учител:

Сега ще изиграем една игра. Станете прави. Аз ще задавам въпроси а вие, ще отговаряте по - различен начин. Ако е вярно ще си вдигнете ръцете, ако е грешно клякате.

Кои са основните видове зъби и какви са функциите им?

Посочете правила за поддържане на здрави зъби?

Кое хранене е здравословно?

3. Основна част – затвърдяване (30мин)

Учител: Отворете учебната тетрадка на стр. 34 и направете 1 упр.

Учител: Да проверим какво написахте в 1 упр.

Учител: Ще направим още една игра. Ще си избира трима участници. Ще имам няколко насоки за тази игра към вас, не бързайте,!!!

Сега ще ви раздам по едно парченце ябълка. Ябълката ще я изядете много бавно ще, имам въпроси към вас.

1. Отхапете ябълката- с кои зъби използвахте? – резците
2. Сдъвчете. Кои зъби участват? – кучешки зъби и кътниците
3. Какво става с парчето преди да го преглътнете?- раздробява се, слюнката намокря храната, езикът я преобръща и помага при гълтане.
4. Опишете последователността от действия в учебната тетрадка упр. 2

Учител: Браво справихте се много добре с поставената задача!

Учител: За зъбите са необходими много грижи. На картинките във вашият учебник е показано движението на четката за най- доброто им почистване.

5. Подготвила съм ви единно кратко клипче за правилно измиване на зъбите, нека го изгледаме, а вие внимавайте, защото ще имам въпроси след това.

Вече научихте как се почистват правилно, но това не е достатъчно. Храната, която помага за здравината на зъбите е също много важна – пълнозърнестият хляб, яйцата, рибата и млечните продукти имат вещества, които поддържат здравината на зъбите.

Коя храна дава на организма ни витамини и полезни вещества?- плодовете и зеленчуците, до точно така те са и най – здравословната храна.

Кои храни са необходими за растежа на тялото?- месото, млякото, яйцата, фасулът и лещата.

Хлябът сладките плодове и захарните изделия дават енергия на тялото.

Учител: Сега ще прочетем следните препоръки, които са във вашият учебник

Ученик чете препоръките.

5.Обобщение 1мин.

Този час вие обогатихте знанията си за здравословният начин на хранене.

6. Самооценка на учениците - 1мин.

7. Оценка на учителя. 1 мин.

Този час съм много доволна от вас, справихте се страхотно с поставените задачи.

Работа с ученици със СОП - допълнително обяснение, визуални опори

Домашна работа/Резервна задача УТ стр.34 упр. 3 и 4

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО КОМПЮТЪРНО МОДЕЛИРАНЕ

Разработване на проект - Компютърно моделиране

Разработен от: Иванка Йорданова Енчева- учител

Учебен предмет: Компютърно моделиране

Клас: 3 в

Тема на урока: Разработване на проект

Тип урок: урок за упражнения и работа по проект

Дата на провеждане: 28.04.26

Цели на урока:

Учениците да разберат какво е проект и как се създава.

Да се запознаят с основните стъпки при разработване на проект.

Да приложат знанията си за създаване на проект.

Знания:

Знаят какво означава понятието „проект“, Познават основните етапи при създаване на проект: Планиране, Създаване, Представяне, Разпознават елементите на дигитален проект (текст, изображение,звук)

Умения:

- Да анимира герой, сцена да демонстрира комуникативни умения
- Да работи самостоятелно или в екип
- Да представи своят проект пред класа

Компетентности:

- Дигитална компетентност
- Умения за учене
- Социални и комуникативни
- Инициативност и творчество

Ключови понятия (нови и стари):

- Проект
- Планиране
- Информация
- Дигитален продукт
- Представяне

Използвани ресурси: учебник, лаптоп

Използвани методи: беседа, дискусия, практическа работа, работа по групи, обучение чрез игра

Връзки:

- **Междупредметни:** Български език, Околен свят- природа, Изобразително изкуство- оформление и дизайн
- **Вътрешнопредметни:** Уроци от всички обобщени теми

Методи за оценяване

- **По време на часа:** наблюдение по време на работа, представяне и оценка на готовият продукт по критерии: Съдържание, Подредба, Творчество
- **В края на часа:** представяне на проекти, кратко обобщение,

1.Ход на урока с минути: 2мин

Всеки ученик си има пред него лаптоп, включени и подготвени за работа.

Учител: В часовете по КМ ние с вас тази година научихме много неща свързани с програмата Скрач. Вече можем да програмираме нашите герои да се движат, да говорят, да мислят. Всичко това което сме научили до момента, ще ни помогнат да се справим със задачата този час.

2. Проверка на знания и умения на учениците: 5 мин**Учител: Какво е дигитално устройство?**

Преди да започнем работа, да си припомним кои са основни правила за работа с дигиталните устройства.

Ученици:

Правилна стойка; трябва да имаме 70 см разстояние от очите и монитора, когато използваме дигиталните устройства не трябва да се стои повече от 1 час на тях, защото ще ни увредят очите.

Учител: Точно така това са много важни правила, които трябва да спазваме, когато работим на тях.

Учител: На дъската съм поставила ваша домашна работа по човекът и природата.

Какво имахте да правите за домашно?

Ученици: Това са наши проекти

Учител: Да точно така това са ваши проекти по човекът и природата,

А какво означава думата проект?

Поставена задача, с точни и конкретни изисквания, има определено време за изпълнение

3. Поставяне на темата: 3 мин

Нашата тема този час е да направим Поздравителна картичка по случай Международният ден на детето.

Учител: На коя дата е международният ден на детето? 1 юни.

Всички вие очаквате с нетърпение този празник.

А защо ви е любим?

Как празнувате този празник?- в нашият град има винаги организиран различни забавления на центъра, много балони, игри и изненади.

На вашата картичка, която ще изработите в Скратч трябва да има:

- Декор- Какво е декор?
- Надпис 1 юни
- Различни спрайтове, които се движат
- А какво наричаме спрайт?
- Кои блокове използвате да накарате спрайтовете да се движат?- блоковете за движение.
- А ако искаме те да правят различни движения?- използваме командите за смяна на костюми.
- А ако искаме те да говорят? Блоковете за външност. Точно така блоковете за външност , вашите спрайтове ще трябва да имат и да имат и послание или пожелание едни към други.

Време за работа **20 мин**

Отворете учебниците си на страница 60. Ани и Дани ще ви помогнат с тази задача. Те са направили план за реализирането на тази картичка. Сега ще прочетем техният план, който ще ви помогне. Най – добрите поздравителни картички ще бъдат показани пред целият клас.

Пожелавам ви приятна работа!

4. Заключителна част – 6 мин.

- представяне на проекти
- обсъждане и обратна връзка.

6. Самооценка на учениците - 2мин.

7. Оценка на учителя. 2 мин.

Работа с ученици със СОП

При нужда – по лесна задача

Домашна работа/Резервна задача

Довършване на проекта

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

Щафетни игри

Разработен от: Иванка Йорданова Енчева - учител

Учебен предмет: Физическо възпитание

Клас: 3 в

Тема на урока: Щафетни игри

Тип урок: Затвърдяващ, игрови

Дата на провеждане: 28.04.26

Цели на урока:

Знания: -

Развиване на двигателни качества – бързина, ловкост, координация

- Усъвършенстване на умения за бягане и работа в екип
- Формиране на дисциплина и състезателен дух

Умения: Образователни:

- Усвояване на основни правила при щафетни игри
- Запознаване с различни видове щафети

Развиващи:

- Развитие на бързина, издръжливост и координация
- Подобряване на реакциите и ориентацията

Възпитателни:

- Формиране на умения за работа в екип
- Възпитаване на честна игра и уважение към съотборници

Компетентности:

- изпълняват бягане и скачане в игрова ситуация
- хвърлят топка
- развиват координация и ориентация
- спазват правила
- работят в екип

Ключови понятия:

Упражнения, щафетни игри

Използвани ресурси:

Конуси, обръчи, топки, палки за федербал

Използвани методи:

- Демонстрация

- Обяснение
- Игров метод
- Практически упражнения
- Състезателен метод

Връзки:

- **Междупредметни:**
- Математика (броене на точки)
- Околен свят (движение и здраве)
- **Вътрешнопредметни:**
- Основни двигателни действия

Методи за оценяване

По време на часа: Наблюдение на техниката на изпълнение, поправяне на грешките в момента на упражнението.

В края на часа: Устна обратна връзка за дисциплината и постигнатите резултати в игрите.

Ход на урока с минути:

- I. Подготвителна част (10 мин)
- - Строяване на класа
- - Проверка на присъствие и готовност
- - Загриващи упражнения: ходене, бягане, общоразвиващи упражнения, подскоци

II. Основна част (25 мин)

1. Щафетна игра „Внимавай кой ще хване топката“ – игра за добра концентрация
2. Разделяне на отбори
 - Хвани топката, бягане с топка, предаване
 - Побеждава най-бързият отбор
3. Щафета с топка
 - Пренасяне или водене на топка между конуси
4. Щафета с препятствия
 - Преминаване през обръчи и заобикаляне на конуси
5. Забавна щафета
 - Балансиране на предмет върху палка, преминаване покрай конуси

III. Заключителна част (5 мин)

- Разпускащи и дихателни упражнения в кръг
- Обсъждане и самооценка

- Край на часа – строяване

Очаквани резултати:

- Учениците изпълняват щафетни игри правилно
- Подобрена двигателна култура
- Проявяват отборен дух и дисциплина

Работа с ученици със СОП:

Ако се налага - адаптиране на разстоянието до целта. Ученикът може да хвърля от по-близо, да използва по-лека или по-мека топка за по-добър захват; индивидуална помощ при насочване на движението.

Резервни игри: „Снимки“ – „врабци и врани“

4 КЛАС

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Редактиране на текст

Разработен от: Даниела Йорданова Атанасова

Учебен предмет: Български език

Клас: 4. Клас

Тема на урока: Редактиране на текст

Тип урок: Упражнение (УПР)

I. ЦЕЛИ НА УРОКА

- **Знания:** Учениците ще знаят какво означава редактиране на текст и какви са неговите основни цели (подобряване на съдържанието).
- **Умения:** Учениците ще могат да редактират чрез съкращаване, заместване и разширяване (допълване) на изреченията.
- **Компетентности:** Учениците ще разберат значението на точното и ясно изразяване за качеството на писмената реч.

Ключови понятия: Редактиране, съкращаване на текст, разширяване на изречение, заместване.

Използвани ресурси: Учебник, интерактивна презентация, дигитален ресурс

Използвани методи: Беседа, дискусия, анализ на източници, игрови методи (ролева игра „Редактор“).

II. ВРЪЗКИ

- **Междупредметни:** Човекът и обществото (теми за Симеон Велики) Човекът и, природата (Слънчевата система).
- **Вътрешнопредметни:** Свързва се с вече изучени знания за частите на изречението и правопис.

Методи за оценяване: Наблюдение на работата по задачите в реално време и проверка на редактираните текстове в тетрадките.

III. ХОД НА УРОКА (40 минути)

1. Организационен момент (2 мин.) Поздрав и проверка на готовността за часа.

Емоционална нагласа.

2. Актуализация и мотивация (8 мин.) – **Що е редактиране? И □ Редакторът е „супергерой“ за книгите – ppt.**

- **Задача:** Какво означава да редактираме текст?
 - А) Добавят се нови герои.
 - Б) Променят се темата и съдържанието.
 - В) Променя се текстът, за да се подобри.
- *Очакван отговор:* В.

6. Представяне на темата и работа по задачите в учебника (20 мин.)

Задача 1: „Детектив – съкрати излишното“ (Работа по текст)

- *Инструкция:* Прочетете текста за котарака и пчелата. Редактирайте го чрез съкращаване, като премахнете повтарящите се или излишни детайли, за да стане разказът по-динамичен.
- *Дейност:* Учениците записват редактирания вариант в тетрадките си.
-

Задача 2: „Художник с думи“ – Интерактивно допълване

- *Инструкция:* Природата се събужда! Използвайте думите от „облака“ (жълти, планински, през пролетта, от топлите страни, по земята, звучните), за да отговорите на въпросите и да разширите изреченията.
- *Интерактивност:* Въпросите „Кога?“, „С какви?“, „Какви?“ се появяват на екрана, а учениците „влачат“ правилните прилагателни думи към тях.

Задача 3: „Историческа проверка“ – Заместване / работен лист/

- *Инструкция:* Прочетете текста за цар Симеон. Редактирайте го чрез заместване на повторенията с подходящи думи от списъка (високообразован, полагам грижи, събирам книжовници).
- *Връзка:* Интегриране на знания от „Човекът и обществото“.

Задача 4: Анализ – „Защо този текст има нужда от редактиране?“ /групова работа/

- *Източник:* Текст за Слънчевата система.
- *Въпрос:* Защо текстът трябва да се редактира? Какви начини ще използваш (премахване на повторението на думата „Земята“)?

7. Обобщение и обратна връзка (7 мин.)

- Кратко обобщение: ролева игра „Редактор

<https://wordwall.net/resource/103097387/%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8->

%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%BA/%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5

- Обратна връзка от учениците за това коя задача им е била най-интересна. – лист за самооценка

8. Работа с ученици със СОП (през целия час)

- Бланка за попълване – мисловна карта за редактиране

9. Домашна работа (3 мин.)

- Редактиране на кратък текст по избор на ученика, като се използват и трите метода: съкращаване, заместване и разширяване.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА- ИКЧ

Какво е четенето? („Твоята книга“ от Младен Исаев)

Разработен от: Даниела Йорданова Атанасова

Учебен предмет: Български език - ИКЧ

Клас: 4. клас

Тема на урока: Какво е четенето? („Твоята книга“ от Младен Исаев)

Тип урок: Урок за нови знания (НЗ)

Цели на урока:

- **Знания:** Учениците ще знаят, че четенето не е само умение за разпознаване на буквите, а процес на разбиране и свързване с личния живот.
- **Умения:** Учениците ще могат да извличат информация от художествен текст (стихотворение) и да аргументират собствено мнение.
- **Компетентности:** Учениците ще разберат ценността на книгата като прозорец към света и средство за духовно израстване.

Ключови понятия: четене, книга, знание, въображение.

Използвани ресурси: учебник (стр. 137), портрети на Константин-Кирил Философ и Гьоте, интерактивна презентация, дигитален ресурс <https://wordwall.net/bg/resource/52505720/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%86%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B0>, работни листове за самооценка.

Използвани методи: дискусия („Мозъчна атака“), анализ на източници, работа по групи, анализ на текст, интерактивна игра „Мисловен облак“.

Връзки:

- **Междупредметни:** Човекът и обществото (делото на Константин-Кирил Философ).
- **Вътрешнопредметни:** Свързва се с предходни уроци за видове текст (художествен и нехудожествен). Свързва се с уменията за четене с разбиране, усвоени в предходните класове.

Методи за оценяване:

- **По време на часа:** Наблюдение на активността в групите и аргументацията при защита на мнение.

- **В края на часа:** Кратко обобщение и индивидуална самооценка.

Ход на урока (40 минути):

1. Организационен момент (2 мин.) Проверка на готовността за час.

2. Актуализация и мотивация (5 мин.)

- *Интерактивен старт:* Учителят прочита мисълта на Константин-Кирил Философ: „Голи са без книги всичките народи“.
- *Дискусия:* Как разбирате тези думи днес? Може ли човек да е „облечен“ в знания?
- *Пословици за книгата- Wordwall*

3. Представяне на новата тема и работа с текста (10 мин.)

- Прочит на стихотворението „Твоята книга“ от Младен Исаев.
- *Анализ:* Учениците отговарят на въпроса какви чувства изпитва човек, когато се учи да чете и научава нови неща. Използва се методът „Нарисувай с думи“ – как изглеждат „южната зелена пролет“ и „вечните ледове“, видени през книгата.
- Твоята книга ppt.

4. Работа по групи – Интерактивна задача (15 мин.) Класът се разделя на три групи според предпочитанията им (на принципа на Задача 3 от източника). Всяка група получава работен лист с начало на изречение, което трябва да защити с аргументи:

- **Група 1: „Четенето е труд и наслада, защото...“** (Търсят баланса между усилието да разбереш текста и удоволствието от него).
- **Група 2: „Четенето е наслада, защото...“** (Фокусират се върху пътешествията на въображението – „птичи полет“).
- **Група 3: „Четенето е скука, защото...“** (Критическа група – трябва да помислят кога четенето става безинтересно и как да се промени това).

Представяне: Всяка група излъчва говорител, който представя изводите им пред класа.

5. Обобщение (5 мин.) Учителят обобщава, че четенето е умение да „разчетеш“ света и да го свържеш със своя живот.

6. Самооценка и обратна връзка (3 мин.) Всеки ученик попълва кратка „Карта на читателя“ (самооценка):

Работа с ученици със СОП: Осигуряване на визуална опора – голяма илюстрация на момичето под дървото от учебника. Задачата за тях е да посочат предмети от картината, които се споменават в стихотворението.

Домашна работа: Напишете 3 изречения на тема: „Книгата, която ме накара да се чувствам като птица“.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Изваждане на естествените числа

Разработен от: Даниела Атанасова – старши учител

Учебен предмет: Математика

Клас: 4.Б

Тема на урока: Изваждане на естествените числа

Тип урок: Обобщение и систематизация

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

Знания: Учениците ще знаят алгоритъма за изваждане на многоцифрени числа; наименованията на компонентите (умяляемо, умалител, разлика); връзката между събиране и изваждане; реда на действия в изрази

Умения: Учениците ще могат да извършват изваждане с числата над 1000; да пресмятат изрази с действия събиране и изваждане; да намират неизвестен компонент; да решават текстови задачи с изваждане в контекст

Компетентности: Учениците ще разберат значението на математическите закономерности при промяна на умяляемото/умалителя; приложението на изваждането в реални житейски ситуации (земеделие, измервания, пазаруване).

Ключови понятия (нови и стари): умяляемо, умалител, разлика, събиране и изваждане (връзка)

Използвани ресурси: учебник, учебна тетрадка, електронен учебник (izzi.bg), интерактивна презентация, платформа Kahoot (дигитална игра)
<https://create.kahoot.it/solo?quizId=2ea72495-14ec-4edd-9b4b-3e452079bfd3&gameMode=normal>

Използвани методи: беседа, дискусия, презентация, индивидуална работа, анализ и сравнение, рефлексия

Връзки:

- **Междупредметни:**
 - Човекът и природата – единици за маса (кг, т); реколта от ниви
 - Български език – решаване на текстови задачи, четене с разбиране
 - Информационни технологии – работа с дигитална платформа
- **Вътрешнопредметни:**
 - Събиране на многоцифрени числа (предходни уроци)

- Ред на действията в изрази
- Намиране на неизвестен компонент
- Текстови задачи

Методи за оценяване

- **По време на часа:** въпроси, наблюдение, работа по задачи
- **В края на часа:** кратко обобщение, **Ход на урока с минути:**
- Организационен момент

Проверка готовността на учениците за работа, създаване на позитивна работна атмосфера, поставяне на целите (2 мин).

- Проверка и оценка на знания и умения на учениците
- **Учениците влизат в kahoot.it. или Woodwall** - Провежда се дигиталната игра.

Незабавна обратна връзка. Кратко обсъждане на трудните въпроси. (6 мин.)

Устно смятане (4 мин.) – Зад. 1а от учебника: дете СОП

$$8\ 000 - 3\ 000 = ? \quad 460\ 000 - 60\ 000 = ?$$

$$54\ 000 - 2\ 000 = ? \quad 975\ 420 - 5\ 420 = ?$$

Учениците отговарят устно – учителят потвърждава

- Представяне на темата

Учителят записва темата на дъската: „Изваждане на естествените числа“ Годишен преговор. Учениците я записват в тетрадките си.

Поставяне на темата чрез интересни факти : Какви са били древните методи за смятане? ppt.

Учителят: „Този час ще преговорим изваждането на естествените числа и ще упражним наученото.“ (2 мин.)

- Тема (20 мин.)

Работа в учебник:

Зад. 1б и Зад. 4

Зад. 1б – Изваждане с алгоритъм:

$$54\ 917 - 18\ 305 \quad | \quad 766\ 380 - 93\ 170 \quad | \quad 2\ 374\ 508 - 937\ 879$$

Учениците работят в тетрадките. Проверка на дъската.

Учебник:

Зад. 2 и Зад. 3

Зад. 2 – Таблица (умаляемо / умалител / разлика):

Проверка на дъската. Ученик формулира правилото.

Зад. 3 – Изрази с ред на действията: **Работа с калкулатор на телефона.** Учениците работят в тетрадките

$7\,328 - (1\,152 + 934) \mid 31\,269 - (9\,101 - 240)$
 $(80\,904 - 5\,247) - 2\,854 \mid (4\,153 + 5\,847) - 9\,000$

Учебна тетрадка:

зад. 1, зад. 2, зад. 3, зад. 4

зад. 1 – Извади и сравни:

$9\,805 - 3\,997$ и $31\,000 - 12\,814$

зад. 2

„Числото 357 200 е с 15 800 по-голямо от намисленото от Веско...”

Интеграция – БЕЛ: „Подчертайте ключовите думи в условието!”

зад. 3

Решава се в тетрадките и се прави фронтална проверка

- *Обобщение*

Зад. 4 – Сравни без да пресмяташ:

$3\,247 - 1\,600$ и $4\,247 - 1\,600 \mid 59\,708 - 2\,400$ и $59\,708 - 3\,400$

Учителят: „Как разбрахте без да смятате? Учителят формулира правилото

Обобщение и оценка (5 мин.)

Рефлексия: „Коя задача ви затрудни най-много и защо?”

Метод на оценяване: Устна обратна връзка и похвала за екипната работа.

Работа с ученици със СОП (през целия час) - екипната работа позволява на тези ученици да участват в по-лесни изчисления (например задача 1 и 2 от учебника).

Домашна работа (2 мин.)

Учебна тетрадка – довършване на задачите на стр. 112, които не са разгледани в час.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МУЗИКА

Аудиотехника

Разработен от: Даниела Атанасова, старши учител по музика

Учебен предмет: Музика

Клас: IV Б

Тема на урока: Аудиотехника

Тип урок: УПР

Дата на провеждане:

Цели на урока:

Знания:

Учениците ще знаят:

- какво е аудио техника;
- основните устройства за запис и възпроизвеждане на звук (грамофон, магнетофон, касетофон, CD плейър);
- развитието на средствата за слушане на музика.

Умения:

Учениците ще могат:

- да разпознават различни аудио устройства по изображение и описание;
- да сравняват устройства по начин на работа;
- да прилагат знанията си в практически задачи.

Компетентности:

Учениците ще разберат:

- как технологиите влияят върху начина, по който слушаме музика;
- връзката между миналото и съвременните дигитални устройства.

Ключови понятия (нови и стари): аудио техника, грамофон, магнетофон, касетофон, компактдиск (CD), запис, звукозапис, възпроизвеждане

Използвани ресурси: учебник, изображения , дигитални ресурси, аудио примери, дъска

Използвани методи: беседа, дискусия, работа по групи, практическа задача, анализ на изображение

Връзки:

Междупредметни:

- Човекът и обществото – развитие на техниката
- Информационни технологии – съвременни устройства за звук

Вътрешнопредметни:

- връзка с теми за музикални инструменти и звук

- слушане и възприемане на музика

Методи за оценяване

По време на часа: наблюдение, въпроси, участие, индивидуална работа,

В края на часа: кратко обобщение, устна обратна връзка, проверка на задачите

Ход на урока с минути:

1. Организационен момент (2 мин.)

Здравейте, ученици! Днес ще направим нещо интересно – ще пътуваме във времето чрез музиката. Ще ви покажа как музиката е пътувала във времето – от големите машини до устройствата, които днес са в джоба ни. Готови ли сте?

2. Актуализация на знания (10 мин.)

Въпроси:

- С какви устройства слушате музика?
- А знаете ли как са слушали музика преди много години?
- Кратка дискусия (сравнение старо – ново)
- Слушане на песента „Без радио не мога“

Песента „Без радио не мога“ е изпълнена за първи път през 1968 г. от Лили Иванова и бързо става хит. По това време в България радиото е основно средство за излъчване на музика. Дълги години след изобретяването на радиото, музиката се предавала директно от студио, където изпълнителите пеели и свирели на живо. Днес радиостанциите и телевизиите излъчват главно записана музика. Някои от тях, имат отделни музикални предавания за народна, симфонична, популярна, рок музика и други.

- Следва изпълнение на песента „Без радио не мога“

Въпроси:

Какво ни подсказва текста на песента - времената се менят, променят се и танците, с които хората се забавляват.

Къде и по какъв повод днес се играят хора?

Сега съм ви подготвил една музикална загадка.

Ще чуете едно произведение, което често звучи по радиото и телевизията – Дунавско хоро.

звучи: Дунавско хоро

Въпроси:

- Познахте ли го?
- Какъв е характерът?

- Народна ли е музиката?

Насочвам:

„Звучи като народна, но има автор – Дико Илиев.“- авторска.

Дълги години след изобретяването на радиото, музиката се предавала директно от студио, където изпълнителите пеели и свирели на живо. Днес радиостанциите и телевизиите излъчват главно записана музика. Някои от тях, имат отделни музикални предавания за народна, симфонична, популярна, рок музика и други.

Извод: по радиото звучи разнообразна музика!

3.Представяне на темата / 2 мин/

Днес ще си говорим за устройствата, с които хората са слушали и записвали музика те се наричат аудиотехника.

Учителят пише на дъската/пуска начален слайд: АУДИОТЕХНИКА и разяснява значението на думите: **аудио** - звуков сигнал, който се записва, предава или възпроизвежда, а **техника** е устройството, което се използва.

4.Тема – представяне на материала, презентация / 13 мин/

Учителят показва изображения едно по едно:

➤ Грамофон

- Какво виждате?
- Има ли кабели?
- Как мислите – как работи?

Насочване: плоча, игла

➤ Магнетофон

- Какво е различното?
- Как се съхранява звукът?

Насочване: лента

➤ Касетофон

- По-малък ли е?
- По-удобен ли е?

➤ CD плейър

- Какво е новото тук?

Насочване: диск

Ключов въпрос: Какво се променя с времето при различните устройства?

Отговор: Устройствата стават по-малки, по-удобни

Въпрос, който изисква **критично мислене**:

Ако нямаше развитие на техниката – как щяхме да слушаме музика днес?

И така: Различните устройства, които се използват за записване и слушане на музика се наричат общо **аудиотехника**. */записваме в тетрадките/*

Кои други учени понятия можем да включим към нея? Това са „усилвателя“ и „тонколониите“, които бяха необходими при електроинните музикални инструменти.

5. Индивидуална и групова работа / общо 8 мин/

5.1. Индивидуална работа на работен лист (5 мин.)

- Децата попълват работния лист, паралелно с презентацията
- Учениците записват отговорите в работния лист,

Задача 2: Музикална загадка

- Кое произведение е звучи в музикална загадка? „На Елиза“
 - Редуват ли се части с различен характер?
 - Посочете подходящата картинка за „Музикална загадка“
 - Кой е автор на това произведение? Бетовен
- „Ода на радостта“ е ода, създадена през 1785 г. от немския поет, драматург и историк Фридрих Шилер, прославяща братството и разбирателството на цялото човечество. Одата е най-добре позната от музикалната композиция на Лудвиг ван Бетховен във финалното Presto на неговата „Девета симфония“

5.2. БОНУС ЗАДАЧА

 Кое устройство ти харесва най-много и защо?

 _____

 _____ (3 мин.)

5.Обобщение / 5 мин./

Задавам въпроси:

- Кое устройство е най-старо? *грамофон*
- Кое използваме днес?
- Какво е аудиотехника? *Различните устройства, които се използват за записване и слушане на музика*

Финален извод и обобщаване:

Хората винаги са искали да слушат музика. През годините техниката, с която се е слушало музика се е променяла. Устройствата са станали по - малки, по- удобни и лесни за използване.

Работа с ученици със СОП

Учителят изисква устни отговори по време на целия урок

Домашна работа/Резервна задача

Направете проект: „Моите музикални предпочитания и радио програми“.

Допълнителна задача:

Слушате ли радио, къде и кога, по коя радиостанция?

Кои произведения, които слушате в уроците по музика, бихте включили в предаване за народна музика, кои – в предаване за класическа музика, и кои – в празнична концертна програма?

1. Из Симфония № 6 „Гръмотевица – Буря“
2. Вариации върху старинна френска песен
3. Ай да идем Яно
4. Химн на св. св. Кирил и Методий
5. Дунавско хоро
6. Смок свиря на върба

В следващия урок ще представите проектите си.

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

Дизайн на училищния двор

Разработен от: Даниела Йорданова Атанасова

Учебен предмет: Изобразително изкуство

Клас: 4. клас

Тема на урока: Дизайн на училищния двор

Тип урок: УПР (Упражнение/Практическа работа)

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

Цели на урока:

- **Знания:** Учениците ще знаят какво е **екстериорен дизайн** и как се определят функционалните зони в едно открито пространство. Ще се запознаят с термините: дизайн, екстериор, ландшафт, зонироване.
- **Умения:** Учениците ще могат да анализират визуални източници (снимки) и да пренасят идеите от тях в собствен графичен проект.
- **Компетентности:** Учениците ще разберат ролята на дизайна за подобряване на учебната среда и значението на естетическата и функционална хармония. Учениците ще разберат, че средата около тях може да бъде променяна чрез творчество и че дизайнът обединява красота и функционалност.

Ключови понятия: Дизайн, екстериор, зонироване, ландшафт, проект.

Използвани ресурси: Снимки на източника, презентация, работен лист с очертания на училищния двор, цветни моливи, флумастери.

Използвани методи: Анализ на източник (снимките), беседа, дискусия и практическа задача.

Връзки:

- **Междупредметни:** *Математика* (измерване на пространства и форми), *Човекът и природата* (видове растения за озеленяване).
- **Вътрешнопредметни:** Свързва се с темите за цветознание и композиция в пространството.

Методи за оценяване:

- **По време на часа:** Наблюдение на работата по задачите и въпроси върху анализа на снимките.
- **В края на часа:** Устна обратна връзка за оригиналността на предложените решения.

Ход на урока (40 минути):

1. **Организационен момент (2 мин.):** Емоционална нагласа –

2. **Беседа (5 мин.):**

Кратък разговор: „Кои са любимите ви места за игра навън и защо?“ „Какво прави един двор приятен за престой?“ Обсъждане на текущото състояние на училищния двор и идентифициране на липси (например: няма достатъчно пейки или цветове). Как искате да изглежда дворът на нашето училище?.....

3. **Представяне на нова тема (8 мин.): Проект за дизайн на площадка от училищния двор** - видео от снимки по заснемане с дрон на училищната площадка и измерването на тревните площи.

4. **Анализ на снимките:** - анализ на конкретната среда:

На снимката виждаме масивна бетонна конструкция (пейка), сива каменна стена и метална ограда.

Въпроси: Какво усещате, когато гледате това място? (Сиво, студено, скучно). Какво липсва тук, за да искате да прекарате голямото междучасие точно на това място?

5. **Тема – представяне на материала / Практическа задача (20 мин.):**

Дефиниране на задачата: Създаване на проект „Дизайн на площадка от училищния двор. Да генерират идеи за цветови комбинации или декоративни елементи, подобряващи екстериорната среда на част от училищния двор.

= Учениците се разделят на 3 групи и получават разпечатка на снимката или нейна контурна рисунка - Ролеви карти“: На учениците се раздават карти с професии: „Художници“, „Декоратори“ и „Градинари“.

= Конкретни насоки за трансформация по снимките – да се използват топли цветове (жълто, оранжево,.....), за да „стоплите“ сивото пространство от снимката

6. **Обобщение (5 мин.):** Изложба на проектите и коментар върху това как е **Работа с ученици със СОП:** Да изработи : „Цветна мозайка на земята“

Домашна работа: Да се довършат рисунките

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Трапец.

Разработен от: Десислава Петрова, старши учител

Учебен предмет: Математика

Клас: 5

Тема на урока: Трапец

Тип урок: Нови знания

Дата на провеждане: 28.04.2026г.

Цели на урока:

Знания: Формиране на понятие за фигурата „трапец“, като специфичен четириъгълник с една двойка успоредни страни. Усвояване на терминологията за неговите елементи (основи, бедра, диагонали) и формулата за периметър (P)

Умения: Развиване на способности за точно изчертаване на трапец в квадратна мрежа. Усъвършенстване на уменията за работа с различни мерни единици и тяхното уеднаквяване при изчисления.

Компетентности: Разбиране на мястото на трапеца в класификацията на четириъгълниците и способност за прилагане на геометричните знания в практически контекст.

Ключови понятия (нови и стари):

Нови: трапец, долна и горна основа, бедра на трапец, равнобедрен трапец.

Стари: четириъгълник, успоредни прави, обиколка на многоъгълник, превръщане на мерни единици

Използвани ресурси: Учебник (стр. 88-89), чертожни инструменти, работни листове с квадратна мрежа, ел. учебник

Използвани методи: Беседа за актуализация, визуален анализ на модели, практическо решаване на задачи.

Връзки:

- **Междупредметни:** Изобразително изкуство и Технологии и предприемачество – при чертане и проектиране на предмети с трапецовидна форма; Човекът и природата – при измерване на параметри на обекти.
- **Вътрешнопредметни:** Използват се знанията за успоредни прави, свойствата на изучените четириъгълници (успоредник, правоъгълник) и действията с десетични дроби при изчисляване на обиколката.

Методи за оценяване

- **По време на часа:** кратко обобщение на наученото (кои страни са успоредни); решаване на задача за намиране на неизвестна страна по дадена обиколка; устна обратна връзка за справянето на класа, индивидуално наблюдение при чертането в квадратна мрежа, проверка на правилността при превръщането на мерните единици в задачите за обиколка.
- **В края на часа:** кратко обобщение, аргументирано поставяне на оценка.

Ход на урока с минути: Поздрав, проверка за отсъстващи ученици.

1. Въведение и актуализация на знанията (около 3 мин.)

Дейност: Припомнят се свойствата на успоредника – четириъгълник със срещуположни страни, които са две по две успоредни. Поставя се проблемният въпрос: „Как ще наречем фигура, при която само една двойка страни са успоредни?“. Актуализация на видовете четириъгълници, изучавани до момента (успоредник, правоъгълник).

Акцент: Припомняне, че успоредникът има две по две успоредни страни.

2. Въвеждане на новото понятие „Трапец“ (около 15 мин.)

Дефиниция: Трапецът е четириъгълник с точно една двойка успоредни срещуположни страни.

Елементи на трапеца:

Основи: успоредните страни (долна основа а и горна основа b).

Бедра: неуспоредните страни c и d.

Диагонали: отсечки, които свързват два срещуположни върха.

Чертане: Демонстрация на чертане на трапец върху квадратна мрежа, като се избират две успоредни прави за основите.

На дъската се записва определението за трапец и елементите му - четириъгълник, на който две срещуположни страни са успоредни, а другите две не са. Успоредните страни се наричат ги основи (долна основа а и горна основа b). Другите две страни, които не са успоредни, се наричат бедра (c и d). Всяко бедро свързва двете основи.

3. Практическа задача за чертане (около 5 мин.)

Задача: Учениците чертаят в тетрадките си модел на трапец ABCD. Задават се конкретни параметри: малка основа $CD = 3$ см и разстояние между основите (височина) от 4 деления на мрежат

Цел: Усвояване на уменията за прецизно изобразяване на успоредни основи.

Индивидуално чертане на трапец в квадратна мрежа по предварително зададени параметри.

4. Алгоритъм за намиране на обиколка (около 10 мин.)

Формула: Обиколката е сбор от дължините на всички страни: $P = a + b + c + d$.

Решаване на Задача 2 : Изчисляване на P , ако са дадени всички страни (напр. $a=8,2$ см, $b=0,3$ дм, $c=45$ мм, $P=22$ см – изисква се превръщане в еднакви мерни единици).

Обратна задача: Намиране на неизвестна страна (напр. бедро d), ако е известна обиколката P и останалите страни.

Дадени са ни основи $a=2$ дм, $c=130$ мм и $d=5$ см, $P=46$ см. Да се намери $b=?$ (изисква се превръщане в еднакви мерни единици). Обръща се специално внимание на бедрата на трапеца, акцентира се на различните дължини на бедрата. Задава се въпрос “Ако бедрата на трапеца са с една и съща дължина, какъв вид трапец ще се получи?”. Въвежда се понятието **равнобедрен трапец** (трапец с равни бедра).

5. Самостоятелна работа или работа по групи (около 5 мин.)

Дейност: Решаване на задачи след урока.

6. Обобщение и домашна работа (около 2 мин.)

Обобщение: Преговор на елементите (основи и бедра) и формулата за обиколка. Трапецът е фигура с една двойка успоредни основи и една двойка бедра.

Домашна работа: Учебна тетрадка стр. 49

Работа с ученици със СОП

- Задачите се опростяват чрез използване на цели числа. Използват се цветни маркери за отличаване на основите (напр. синьо) от бедрата (напр. червено) за по-добра визуална ориентация.

- **Оценяване:** Проверка на чертежите за успоредност на основите и контрол върху точността на превръщане на мерните единици. / може да се съберат тетрадки или работни листи за проверка, ако няма време в час/

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Трапец. Обиколка на трапец (адаптиран урок)

Разработен от: Десислава Петрова, старши учител

Учебен предмет: Математика

Клас: 5

Тема на урока:

Тип урок: Нови знания

Дата на провеждане: 28.04.2026г.

Тема: Трапец. Обиколка на трапец (адаптиран урок)

Име на ученика:

1. Какво е трапец? (Визуална опора) - Трапецът е четириъгълник, на който две страни са успоредни (вървят в една посока и не се пресичат), а другите две не са.

Елементи на трапеца:

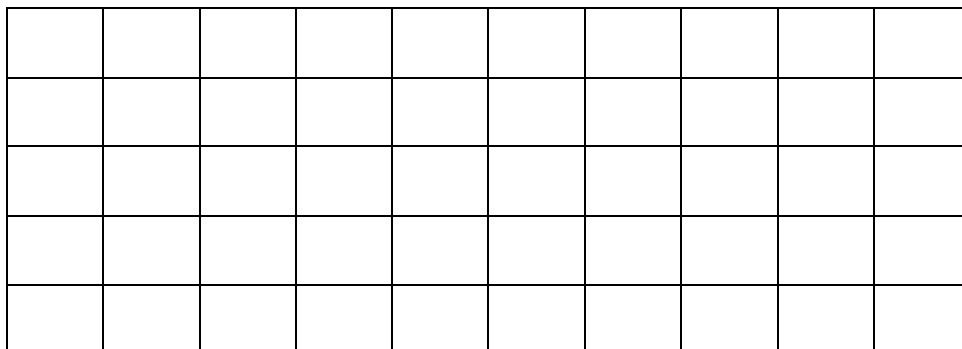
- **Основи:** страните а и b (успоредни).
- **Бедра:** страните c и d.

Задача: Оцвети **основите** на трапеца със син цвят, а **бедрата** – с червен цвят.

2. Да начертаем трапец

Използвай квадратната мрежа по-долу. Начертай горната основа b да бъде дълга 3 квадратчета, а долната основа a – 5 квадратчета. Свържи краищата им, за да получиш бедрата.

3. Как да намерим Обиколка (P)?

За да намерим обиколката P, трябва да съберем дължините на всичките четири страни:

$$P = a + b + c + d$$

Задача: Пресметни обиколката на трапеца, ако страните му са:

- a = 5 cm

- $b = 3 \text{ см}$
- $c = 2 \text{ см}$
- $d = 2 \text{ см}$

Решение: $P = \dots + \dots + \dots + \dots P = \dots \text{ см}$

4. Равнобедрен трапец (Специален случай)

При равнобедрения трапец двете бедра c и d са **равни** ($c = d$).

Задача: Намери обиколката P на равнобедрен трапец, ако:

- Долна основа $a = 6 \text{ см}$
- Горна основа $b = 4 \text{ см}$
- Бедро $c = 3 \text{ см}$ (**Помни:** щом е равнобедрен, и другото бедро е 3 см !).

Решение: $P = 6 + 4 + 3 + 3 P = \dots \text{ см}$

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Кълбо. Обем на кълбо.

Разработен от: Цветомила Чеварганова, учител по Математика

Учебен предмет: Математика

Клас: 6. клас

Тема на урока: Кълбо. Обем на кълбо.

Тип урок: НЗ

Учебник: Издателство „Архимед“

Дата на провеждане: 28.04.2026г.

Цели на урока:

- **Знания:** Учениците ще познават геометричното тяло кълбо; ще знаят основните елементи на кълбото и формулата за обем на кълбо; ще знаят как чрез експеримент се открива формулата за обем на кълбо.
- **Умения:** Учениците ще могат да разпознават кълбо, да намират обем на кълбо и да прилагат формулата за обем на кълбо за решаване на задачи.
- **Компетентности:** Учениците ще разберат връзката между геометричните тела и тяхното приложение в реалния свят .

Ключови понятия: кълбо, полукълба, големи кръгове на кълбото, лице на повърхнина на кълбо, обем на кълбо, формула за обем на кълбо.

Използвани ресурси: учебник, презентация, работни листи, мензура, метално топче.

Използвани методи: беседа, обяснение, експеримент (демонстрация), наблюдение, работа по групи, дискусия.

Връзки:

- **Междупредметни:** Физика (плътност и обем), История (Архимед)
- **Вътрешнопредметни:** Лице на повърхнина на кълбо/ сфера ($S = 4 \cdot \pi \cdot r^2$), обем на цилиндър.

Методи за оценяване:

- **По време на часа:** текущо устно оценяване на отговори на въпроси, активно участие в екипната работа, правилно решаване на задачи. Представяне от учениците на резултатите от екипната работа и самооценка.
- **В края на часа:** Решаване на задачата от началото на часа и кратко обобщение на постигнатите резултати по време на часа.

Ход на урока с минути:

1. **Организационен момент (2 мин.):** Проверка на присъстващите, готовност за работа.
2. **Актуализация на знанията (3 мин.):** Какво представлява сферата и какво тяло е кълбото. Елементи на сферата - радиус, диаметър, големи окръжности, полуокръжности, лице на сфера.
3. **Мотивация и проблемен въпрос (3 мин.):** Къде в заобикалящата ни действителност виждаме кълбо и защо е необходимо да можем да изчислим обема му. "Ако имаме две дини с еднаква форма, но диаметърът на едната е двойно по-голям от другата, колко пъти повече плод има във втората?"
4. **Представяне на новата тема и провеждане на демонстрация (8 мин.):** Въвеждане на понятието Обем на кълбо и извеждане на формулата за намиране на обема чрез демонстрация на опит, проведен с помощта на мензура с деления и отчитане на промяна на нивото на течността в мензурата при потапяне на кълбо. Записване и обяснение на формулата за обем на кълбо.
5. **Практическа работа върху работни листи по екипи (10 мин.):** Класът се разделя на 5 групи по 3 - 4 ученика, раздават се работни листи на всяка група и се разясняват условията за работа. Работните листи са диференцирани в два типа: „Майстори“ и „Архитекти“ според сложността на задачите в тях. Всеки екип работи в рамките на зададеното време. В работните листи е включен и въпрос за самооценка и рефлексия.
6. **Предаване на работните листи за оценка от учителя (7 мин.):** Екипите предават работните листи и се прави кратък преглед на резултатите и решенията.
7. **Самооценка на учениците (3 мин.):** В края на всеки работен лист е включен въпрос „светофар на знанието“ – учениците сами оценяват напредъка си.
8. **Обобщение и рефлексия (2 мин.):** Учителят се връща към мотивационния въпрос от началото на часа и дава обоснован отговор. Прави кратко обобщение и оценка на работата на класа.

Работа с ученици със СОП: няма ученици със СОП, които не покриват ДОС

Домашна работа: В Учебната тетрадка стр. 67

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТРЕРАТУРА

Човекът и природата в разказа „По жътва“

Име, фамилия на учителя: Йорданка Миленова

Училище: СУ „Димитър Талев“

Клас: 7.а клас

Тема на урока: Човекът и природата в разказа „По жътва“

Вид на урока: Урок за упражнение (40 минути)

Дата на провеждане: 28.04.2026

ЦЕЛЕВА КОНЦЕПЦИЯ НА УРОКА:

1. Цели на ниво учебна програма

Урокът реализира очакваните резултати от учебната програма по БЕЛ за 7. клас чрез:

- Анализ на художествен текст с акцент върху пейзажа като смислово ядро.
- Осмисляне на взаимодействието човек – природа в българската литература.
- Развитие на умения за интерпретация, аргументация и съпоставка.
- Изграждане на компетентности за работа с фолклорен текст като културен контекст.

2. Основна идея на урока

Природата в „По жътва“ е активен персонаж, който създава хармония, но и наказва.

Чрез композиционната рамка и фолклорните представи за слънцето разказът разкрива вечния цикъл на живот, труд, жертва и човешка съдба.

3. Понятия

Нови понятия: няма

Стари понятия: Експозиция, завръзка, кулминация, развръзка, епилог, олицетворение, метафора, сравнение, композиционна рамка

4. Компетентности като очаквани резултати

След урока учениците трябва да могат:

- Да анализират ролята на пейзажа
- Да разпознават символиката на цветовете и природните образи.
- Да свързват фолклорни представи с художествен текст.
- Да подреждат композиционни части и да обясняват тяхната функция.
- Да аргументират позиция по проблемен въпрос (Природата – Майка или Мачеха).
- Да работят с визуални и текстови задачи в индивидуален и групов формат.

5. Работата с методическия апарат цели учениците да:

- Извличат информация от текст, изображение и фолклорен материал.
- Сравняват два модела на природата – благословена и жестока.
- Развиват умения за групов интерпретация чрез пъзели и визуални кодове.
- Формулират самостоятелни изводи за човешката съдба и природния цикъл.
- Осмислят композиционната рамка като средство за внушаване на цикличност.

6. Вид на урока

Урок за упражнение и аналитична интерпретация

7. Методи- Аналитично четене, сравнителен анализ, интерпретативна дискусия, работа с графични организери, групов работ (изображения), индивидуална самостоятелна работ

8. Междупредметни връзки

- Фолклор – песента „Слънце и Грозданка“
- Изобразително изкуство – цветови код, визуална композиция
- География – природни особености на Софийското поле

9. Вътрешнопредметни връзки

- Съпоставка с „Косачи“ – нощен пейзаж, труд, песен
- Темата за човека и природата в българската литература
- Функция на художествените средства

10. Самостоятелна работ

- Попълване на таблици (композиция, цветове, символи)
- Тълкуване на цитати
- Кратки писмени отговори (композиционна рамка, природата като персонаж)

11. Работ в екип – малки групи

- Пъзели с ключови сцени
- Групово тълкуване на фолклорния образ на слънцето
- Съпоставяне на природата като Майка/Мощеха

12. Дидактически средства

- Презентация с изображения
- Пъзели (визуални фрагменти от разказа)
- Работен лист с таблици, задачи и цитати
- Фолклорен текст „Слънце и Грозданка“
- Графични организери (композиционна рамка, цветови код)

ХОД НА УРОКА

Организационен момент (1 мин.): Подготовка за работа.

Проверка на домашната работа (3 мин.) „Как се променя настроението в разказа „По жътва“ от утрото към обяда?“

Представяне на темата (2 мин.): Въвеждане на концепцията за пейзажа като „персонаж“.

Въпрос 1: Защо литературните критици представят Елин Пелин „художник на българското село“? (Очакван отговор: Елин Пелин е художник на българското село. Той рисува природата така, че тя оживява - говори, страда, радва се, наказва.)

Записвам темата: Човекът и природата в разказа „По жътва“ от Елин Пелин.

Въпрос 2: Каква е връзката между човека и природата в разказа? (Очакван отговор: Природата първо дава живот на полето, а после разкрива своята разрушителна сила.)

Елин Пелин черпи вдъхновение от богатата традиция на българския фолклор, а Слънцето е неизменна част от природата и българския фолклор.

Представяне на песента „Слънце и Грозданка“ (прочит и анализ- 5 минути)

Въпрос 3: Как е представено слънцето във фолклорните представи?

Очакван отговор: То е олицетворено (митологичен образ). В българските песни слънцето е живо същество - обича, страда, жени се за земна девойка.

Въпрос 4: Как песента помага да разберем слънцето в „По жътва“? (Очакван отговор: В „По жътва“ слънцето е показано като съдник, който изпитва хората и взема своя „човешки данък“. Пенка е най-младата и най-хубавата жътварка- затова именно тя става жертва на жестокия пек.

Работен лист (20 минути)

Тема: Човекът и природата в разказа „По жътва“

Групова работа: Изображения от разказа

Класът е разделен на 3 групи. Всяка група получава изображение от ключов момент).

Верни отговори:

1. Утрин, златни ниви (Утрото – надежда.)
2. Жътварите пеят (Хармония човек–природа.)
3. Вестта за примрялата Пенка
4. Падналата Пенка (Трагичният момент – „човешки данък“.)
5. Финалът на разказа. („Полето празнуваше тъжен празник.“)

Задача 1 : Попълнете таблицата. Срецу всяка композиционна част от разказа запишете епизода, който ѝ съответства.

Експозиция	Природна картина/пейзаж (жътвата из Софийското поле)
Завръзка	Разговор на Никола с майка му за бъдещата снаха / На Николовата нива
Кулминация	Вестта за примрялата Пенка
Развързка(емоционална кулминация)	Смъртта на момичето и отчаянието на Никола
Епилог	Природна картина на празното поле

Въпрос: Какво се създава чрез повторението на природната картина в началото и в края? - композиционна рамка (Началната и финалната картина внушават цикличност.)

Задача 2: Попълнете значението на цветовете и съответните цитати.

Златно: Благодат, зряло жито, богатство на земята Цитат: „Златни ниви“.

Бяло: Чистота, невинност и младост Цитат: „Бяла пребрадка“, „бяла гушка“.

Синьо: Простор, свобода на духа Цитат: „Безкрайно небе“.

Алено: Внезапната жестокост на смъртта и жегата Цитат: „Струйка алена кръв“.

Задача 3: Природата - Майка или Машеха? Сравнете двете състояния на природата в разказа.

1. Тя е Майка, когато :

Дава препитание: Нивите са натежали от златно зърно – плодът на земята, който ще изхрани селяните.

Създава хармония: Утрото носи прохладата и свежест, които правят тежкия труд поносим и дори празничен. Тук природата и човекът са в пълен синхрон.

2. Тя е Машеха, когато наказва и убива

С настъпването на пладне образът се преобръща. Природата се превръща в „Машеха“, защото:

Проявява жестокост: Слънцето вече не топли, а природата става враждебна. Машехата е чужда, тя не се интересува от човешките усилия или мечти.

Отнема живот: Природата се оказва равнодушна към жертвата – докато момичето умира, „слънцето все така грееше“, а природата остава глуха за риданията на Никола.

Задача 4 :Попълни пропуснатите думи:

1. В началото природата е представена като **пъстра и жизнена**.

2. Слънцето е **олицетворено** като господар, който притежава власт.
3. Смъртта на Пенка е наречена „**човешки данък**“.
4. След **трагедията** полето е описано като „**тъжен празник**“.

Помощни думи: *пъстра, „тъжен празник“, олицетворено, „човешки данък“, жизнена, трагедията*

Задача 5: Прочетете откъса и посочете от кое изучавано произведение е пейзажната картина. Обяснете какво настроение създава тя.

- *Усилена жътва кипи из равното Софийско поле. „По жътва“*

- *Падна чудна лятна нощ, прохладна и свежа. „Косачи“*

- *Тайнствената нощна тишина стана някак зловеща. „Косачи“*

- *Свило се е синьо небе над земята и сипе огън и жар. „По жътва“*

- *Марица тихо подписнуваше тъмните си води между сънливите брегове и разправяше невнятни приказки на нощта. „Косачи“*

- *Златни класове се ронеха и гореха самотни. „По жътва“*

Задача 6 : Свържи художествените средства със съответния цитат от разказа.

1. Олицетворение: „Полето празнуваше „тъжен празник“
2. Метафора „жарки лъчи“
3. Сравнение „...широка като полето...“

Задача 7: Съпоставяне – свържи елементите

Слънцето → съдник, който изпитва човека

Песента → израз на благодарност и хармония

Полето → огледало на човешката скръб

Пенка → символ на младост и красота

Пейзажът → природата съпреживява човешката болка

ПЛАН НА УРОКА (за записване в тетрадките-3 мин):

1. Пейзажът- описанието на природната среда в художествен текст. Той представя картини от природата и служи за изграждане на настроение, атмосфера и смисъл.

А) Начална рамка- създава настроение на надежда, труд и хармония между човека и природата.

Б) Финална рамка- подчертава трагедията и показва, че природата съпреживява човешката болка.

В) Изгражда композиционна рамка, която внушава цикличност и вечност на природата.

Домашна работа (1 мин.):

Отговорете на въпроса: „Защо тишината в края е по-страшна от вика?“

Работа с ученици със СОП

Оцветяване на илюстрация по темата.

Рефлексия и самооценка (5 мин.)

1. Индивидуална рефлексия – „Светофар“

Учениците отбелязват в тетрадките си:

- ☐ Разбрах напълно как природата в разказа „По жътва“ се свързва с фолклорните представи за слънцето.
- ☐ Разбрах частично, но имам нужда от още примери за връзката между песента „Слънце и Грозданка“ и образа на слънцето в разказа.
- ☒ Трудно ми беше да обясня как фолклорът влияе върху представянето на природата и трагедията на Пенка.

2. Самооценка на участието

Учениците споделят кратко мнение (устно):

- Днес най-много ми помогна...

(работният лист / обсъждането / анализът на песента / изображенията)

- Най-силният ми момент в часа беше...
- Едно нещо, което искам да подобря следващия път, е...

ПЛАН-КОНСПЕКТ НА УРОК ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Трудът и жертвата в разказа „По жътва“ от Елин Пелин

Име, фамилия на учителя: Йорданка Миленова

Училище: СУ „Димитър Талев“

Клас: 7.а клас

Тема на урока: Трудът и жертвата в разказа „По жътва“ от Елин Пелин

Вид на урока: Урок за упражнение (40 минути)

Дата на провеждане: 28.04.2026

I. ЦЕЛЕВА КОНЦЕПЦИЯ НА УРОКА

Цели на ниво учебна програма

- Осмисляне на фолклорните корени на художествения текст.
- Разпознаване и анализ на символи, мотиви и изразни средства в разказа „По жътва“.
- Развиване на умения за интерпретация на художествен текст чрез сравнение с фолклорни образци.
- Развитие на критическо мислене, наблюдателност и умения за работа с различни източници (видео, текст, визуализации).

Основна идея на урока

Да се разкрие двойствената природа на жътвата – едновременно празник на плодородието и жертвоприношение, като се проследи как фолклорните представи за труда, песента и природата изграждат художествения свят на Елин Пелин и подготвят трагичния финал на разказа.

Понятия

Нови: няма

Стари: епитет, сравнение, олицетворение, композиция, лирически и епически елементи

Компетентности като очаквани резултати от урока

Учениците:

- Разпознават фолклорни мотиви и ги свързват с художествения текст.
- Анализират символиката на природата и ролята ѝ в изграждането на конфликта.
- Извличат информация от видео, текст и визуални материали.
- Аргументират мнение по морален въпрос, свързан с разказа.
- Работят с таблици, съпоставки и интерпретативни задачи.
- Умеят да работят в екип и да защитават общо решение.

Работата с методическия апарат цели учениците да:

- Разбират фолклорния контекст на жътвата.
- Съпоставят народни песни с художествения текст.
- Осмислят ролята на песента като обединяващ и сакрален елемент.
- Разпознават символи и мотиви и ги вписват в таблица.
- Развиват умения за самостоятелно мислене и критическа оценка.

Вид на урока

- Комбиниран урок: упражнение
- С елементи на интерактивен анализ и фолклорно-художествено съпоставяне

Методи

- Обяснително-илюстративен
- Проблемно-базирано обучение (проблемен въпрос)
- Анализ и интерпретация на текст
- Съпоставителен метод (фолклор – художествен текст)
- Работа с видео
- Групова работа
- Работа с таблица и визуални материали

Междупредметни връзки

- История и цивилизации – традиционен бит, земеделски календар
- Музика – народни песни, ритъм и функция на песента
- Изобразително изкуство – визуални символи, цветови код

Вътрешнопредметни връзки

- Фолклорни текстове
- Темата за труда в българската литература
- Символика на природата в художествения текст
- Мотивът за песента и природата в творчеството на Елин Пелин

Самостоятелна работа

- Попълване на таблица (мотив – символ – връзка с разказа)
- Разпределяне на понятия в две колони (празник / жертвоприношение)
- Кратък интерпретативен текст (3–4 изречения)
- Отговори на въпроси към цитат

Работа в екип – малки групи

- Разпознаване на визуализирани народни песни

- Анализ на мотиви и символи
- Обсъждане на ролята на песента
- Съпоставяне на фолклорни и художествени образи

Дидактически средства

- Видео за жътвата в българския фолклор
- Работен лист с въпроси и таблици
- Визуализации на народни песни (AI изображения)
- Текстове на фолклорни песни
- Мултимедийна презентация

ХОД НА УРОКА

Организационен момент (2 мин.): Поздрав и проверка на готовността.

Проверка на знанията (3 мин.): Кратък въпрос върху сюжета: „Кой е основният конфликт в разказа?“.

Представяне на темата (3 мин.): Анонсиране на темата и прожектиране на въвеждащите кадри. Представяне на видео, свързано с жътвата като празник в българския фолклор.

Работа с работен лист/Учениците трябва да отговорят на въпроси, свързани с информацията от видеото (20 минути)

Въпрос 1: Коя дата бележи началото на жътвената кампания и как е наричана в народния календар? (**Отговор:** Жътвата официално започва на 5 юли, денят се нарича летен Атанасовден)

Въпрос 2: Какво представлява „Боговата брада“ и каква е нейната магическа роля за следващата година? (**Отговор:** Това е плетка от специални редки двойни житни класове, украсена с червени и бели конци и чесън)

Въпрос 3: Защо първият сноп се е завързвал с червен конец? (**Отговор:** Червеният конец е универсален символ за защита, който пази реколтата и жътварите от зли сили.)

Въпрос 4: Според Елин Пелин песента е „мост“. Обяснете какво свързва тя.

Свързва хората помежду им./ Свързва хората с Бога

Роля на песента в разказа и фолклора). Учениците прочитат текстовете. Пред тях, с помощта на изкуствен интелект, са илюстрирани народните песни. Учениците трябва да познаят кое изображение на кой текст съответства. Следва анализ на народни жътварски песни.

Текст 1

„Повей, повей,
ветре силен от морето,
хладен низ полето,
да ми поразхладиш
младите жътвари –
моми белополи,
невести гугутки,
момци с бели ризи.“

(Из „Самодиви. Народни песни“, съст. Емануил Попдимитров)

Изразяват типичния „фолклорен блян“ за „хладен вятър“ и „сянка орехова“.

Бялото (Т1): чистотата и младостта, които са в основата на образа на Пенка („бяла пребрадка“, „бяла гушка“).

Текст2

„Близо, близо, краю,
близо –брат да ми си,
че на края има сянка орехова,
вода кладенчова.
Тамо да си седна,
седна и прохладна
и ще да си пийна
студена водица,
сила да добия
за повече жътва.“

(Алтимир, Врачанско)

Водата и сянката (Т2): Те са източник на живот

Текст3

„Сама ли си днес жънала, малка моме?
Сама, сама, саменинка, Иване ле.
Да съм знаял днес да дойда, малка моме,
ръкойките да ти събирам, малка моме,
с коня сянка да ти вардя, малка моме,
с кърчаг вода да ти нося, малка моме.“

Песен Т3 разкрива **трудът като общо преживяване**

Текст4

„Слънчице мило мамино,
нали ти, мама, заръчах,
до пладне, слънце, да грееш,
от пладне в облак да зайдеш,
че изгоряха ратаи, по буйни ниви жетвари,
в росни ливади косачи,
дребни дечица в слокове.“

(Из „Трудови народни песни“, съст. Йордан Стубел)

В песен Т4 се споменава, че „изгоряха ратаи... дребни дечица“. Това предвещава темата за **„жертвата“** в „По жътва“.

Докато в народната песен това е колективно оплакване, при Елин Пелин трагедията се персонифицира в образа на Пенка – митологичният **„курбан“ за берекета**.

Т4: Тази песен е драматичен апел към слънцето да не наказва. В разказа „По жътва“ това състояние е описано като **„адска жегга“**.

Учениците ще получат илюстрации, които да свържат с фолклорните песни.

Въпрос 5 от работния лист

Попълнете таблицата:

Текст	Основен мотив	Какво символизира?	Връзка с „По жътва“
Текст1	Хладен вятър и белота	Прохлада, чистота, младост	Подчертава чистотата и невинността на Пенка („бяла пребрадка“, „бяла гушка“)
Текст2	Сянка и вода	Живот, сила, възстановяване	Показва труда като източник на живот; контраст с изтощението на жетварите в разказа
Текст3	Помощ и общност в труда	Любов, хармония, взаимност	Паралел с хармонията между Никола и Пенка преди трагедията
Текст4	Слънцето като наказание	Разрушителна природна сила, опасност	Предвещава „жертвата“ – Пенка като митологичен курбан за берекета

Въпрос 6: Разпределете понятията и цитатите в съответната колона: (адски пек, златни ниви, молитвен зов, смърт, надежда, писък, „курбан“, радост).

Отговори:

Жътвата като ПРАЗНИК: златни ниви, молитвен зов, надежда, радост (трудът е смисълът на съществуването)

Жътвата като ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕ: адски пек, смърт, писък, „курбан“ (цената на хляба е човешкият живот)

Въпрос 7: Защо Пенка е описана като „най-красивата девойка“, която умира ?

Отговор: Тя умира в името на труда “курбан”.

Въпрос 8: Посочете изразните средства, използвани в цитата:

А песента се ширеше, волна и млада, чиста като извор, пълна с надежди и желания.

Епитети, сравнение, олицетворение

Въпрос 9: Отговорете на въпросите, след което запишете с 3-4 изречения какво внушават думите: „Полето празнуваше тъжен празник!“

1. От коя част на разказа е взет цитатът и каква е неговата роля в композицията? - Цитатът е от финала на разказа.
2. Към какво събитие насочват думите? - Думите са обобщение на трагедията, случила се на полето.
3. Как е представено полето и каква е връзката между природата и смъртта на Пенка? - Полето е олицетворено, природата е съпричастна към смъртта на Пенка.
4. Какъв ефект създава повторението на корена в думите „празнуваше – празник“? - Повторението на корена на думите създават усещане за липса, празнота.
5. Какво разкрива изречението за двойствената природа на полето като пространство? - Полето е извор на блага, но и място, на което се случват трагични събития.
6. Какво общо внушение за живота, съдбата и цикличността носи този финален образ? - В живота радостта и тъгата вървят ръка за ръка. Изречението звучи като обобщение за съдбата и цикличността в природата.

Заклучение: Тези народни песни са основата, върху която Елин Пелин изгражда своето „вълшебно здание на една чудна песен“. Те потвърждават, че за българския селянин жътвата е **цикъл от надежда, молитва и понякога – кръвен данък**, платен на природата в името на хляба.

ПЛАН НА УРОКА (за записване в тетрадките-5 минути):

1. Фолклорният контекст на жътвата:

- Летен Атанасовден (5 юли) – начало на жътвата.
- Ритуали за благословия: „най-лека ръка“, червен конец, „Брада на нивата“.

2. Трудът като свещенодействие и празник:

- Песента като „мост“ между хората и Бога.
- Радостта от плодородието и надеждата за оцеляване.

3. Трагедията като жертва на жегата и труда

- Пенка е представена като невинна жертва на тежкия труд.
- Сблъсъкът между живота (песента) и смъртта (жегата).

Домашна работа (2 мин.): Напишете отговор на въпроса: Има ли справедливост в света на природата? Аргументирайте мнението си с примери от разказа „По жътва“ и собствените си наблюдения върху живота.

Работа с ученици със СОП

Оцветяване на илюстрация по темата.

Рефлексия и самооценка (5 мин.)

1. Индивидуална рефлексия – „Светофар“

Учениците отбелязват в тетрадките си:

☐ Разбрах напълно връзката между фолклорните песни и разказа „По жътва“.

☐ Разбрах частично, но имам нужда от още примери или обяснения.

☒ Трудно ми беше да свържа фолклора с художествения текст.

2. Самооценка на участието

Учениците споделят мнение:

Днес най-много ми помогна... (видеото / работният лист / обсъждането / песните)

Най-силният ми момент в часа беше...

Едно нещо, което искам да подобра следващия път, е...

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Числови неравенства. Свойства

Разработен от:, Десислава Петрова старши учител

Учебен предмет: Математика

Клас: 7

Тема на урока: Числови неравенства. Свойства

Тип урок: Нови знания

Дата на провеждане: 28.04.26г.

Цели на урока: Учениците да усвоят основните свойства на числовите неравенства (от свойство до свойство 6), включително транзитивност, събиране/изваждане на число и умножение/деление с положително и отрицателно число.

Знания:

Умения: Прилагане на свойствата при решаване на задачи за сравняване на изрази и доказване на неравенства.

Компетентности: Използване на математическа символика за записване на свойствата и обосноваване на логически стъпки.

Ключови понятия (нови и стари):

Нови: Транзитивно свойство (Св-во 2), почленно събиране на еднопосочни неравенства (Св-во 5), прехвърляне на събираемо с противоположен знак (Св-во 6)

Стари: Числово неравенство, посока на неравенството, числов израз.

Използвани ресурси: Учебник по математика, чертожни инструменти, работни листи.

Използвани методи: Беседа, обяснително-илюстративен метод, практическа работа, решаване на проблемни задачи.

Връзки:

- **Междупредметни:** Физика (при сравняване на физични величини)
- **Вътрешнопредметни:** Уравнения, числови изрази.

Методи за оценяване

- **По време на часа:** Устни отговори, участие в дискусията и коректност при изпълнение на задачите в тетрадката.
- **В края на часа:** Проверка на резултатите от самостоятелната работа.

Ход на урока с минути: Поздрав, проверка за отсъстващи и готовност за работа

1. Въведение и актуализация на знанията (0 – 5 минута)

Дейност: Припомняне на релациите за сравняване и Св-во 1: Ако $u < v$, то $v > u$.

Акцент: Сравняване на стойности на два числови изрази чрез стойността на трети (св-во 2 – транзитивно свойство). Например: Ако $-2 < 4$ и $4 < 5, 1 + 2$, следва че $-2 < 5, 1 + 2$.

2. Въвеждане на новото понятие (5 – 15 минута)

Дефиниция: Св-во 3: Ако към двете страни на вярно числово неравенство се прибави или извади един и същ числов израз, се получава вярно неравенство

3. Практическа задача (15 – 22 минута)

Задача: От $-2 < 4$, прибавяме 2 към двете страни: $-2 + 2 < 4 + 2$ следва, че $0 < 6$.

Дефиниция на свойство 4: При умножение/деление с $a > 0$, посоката се запазва. При умножение/деление с $a < 0$, посоката на неравенството се сменя.

Задача: Преобразуване на неравенства в определен вид (Задача 1 от учебника).

Пример: Да се преобразува $4 < 7$ във вида $\dots\dots < 0$. Решение: Изваждаме 7 от двете страни: $4 - 7 < 0$, следователно $-3 < 0$.

4. Разглеждане на примери (22 – 32 минута)

Примери за действия с неравенства: Св-во 5 (Почленно събиране):

Ако се съберат почленно еднопосочни верни числови неравенства, се получава вярно неравенство. Пример: Събираме $-3 < 6 - 7$ и $4 + 1 < 8$.

Резултат: $-3 + 4 + 1 < 6 - 7 + 8$, което е $2 < 7$ (вярно).

Св-во 6 (Прехвърляне): Всеки член може да се прехвърли от едната страна в другата с противоположен знак. Пример: От $15 < 5 + 12$ следва $15 - 5 < 12$.

5. Самостоятелна работа и работа по групи (32 – 37 минута)

Дейност: Решаване на Задача 3 и 4 за доказване на логически връзки.

Примерна задача: Ако $a < b$, да се сравни a и $b + 1$. Обосновка : Тъй като $a < b$ и $b < b + 1$, то съгласно св-во 2 следва, че $a < b + 1$.

6. Обобщение и домашна работа (38 – 40 минута)

Обобщение: Неравенствата $u < v$, $u + w < v + w$ и $au < av$ (при $a > 0$) са едновременно верни или едновременно неверни.

Работа с ученици със СОП: Индивидуална задача за сравняване на цели числа чрез св-во 1.

Домашна работа/Резервна задача: Задачи за прилагане на свойствата на числовите неравенства след урока и УТ урок 93

ПЛАН НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Метрични зависимости между отсечки в окръжност

Разработен от: Илхан Истикбал Ибрям – учител по математика

Учебен предмет: Математика

Клас: IX

Тема на урока: Метрични зависимости
между отсечки в окръжност

Тип урок: Урок за упражнения

Дата на провеждане: 28.04.2026 г.

I. ЦЕЛИ НА УРОКА

- **Образователни:** Учениците да затвърдят знанията си за метричните зависимости между пресичащи се хорди, секущи и допирателни в окръжност.
- **Практически:** Развиване на умения за решаване на геометрични задачи чрез съставяне на уравнения и прилагане на теоремите за метрични зависимости.
- **Възпитателни:** Формиране на логическо мислене, прецизност при чертане и отговорно отношение към учебния процес.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Когнитивни резултати (Знания)

- Ученикът може да идентифицира вида на метричната зависимост според разположението на отсечките спрямо окръжността.
- Ученикът познава и прилага формулите

Практически умения

- **Решаване на задачи:** Учениците откриват и изчисляват дължини на отсечки в окръжност, използвайки съответните теореми.
- **Логическо структуриране:** Учениците могат да докажат, че даден четириъгълник е вписан в окръжност, използвайки обратните теореми.

III. КЛЮЧОВИ ПОНЯТИЯ

- **Стари понятия:** хорда, секуща, допирателна, окръжност, подобни триъгълници, вписан четириъгълник.

IV. ИЗПОЛЗВАНИ РЕСУРСИ

Учебник, чертожни инструменти, работен лист с подбрани задачи от дигиталния ресурс.

V. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИ

Дискусия, работа в малки групи (редактиране на математически решения), решаване на практически задачи, самооценяване.

VI. ХОД НА УРОКА

Време	Етап на урока	Дейност
8.00 – 8.02	Организация	Поздрав, проверка на отсъстващи в електронния дневник.
8.03 – 8.07	Уводна част	Актуализация на знанията. Учителят представя чертеж на пресичащи се хорди и пита учениците коя зависимост би помогнала за намиране на неизвестна част.
8.08 – 8.30	Основна част	Работа по групи. Всяка група получава задача за анализ: • Група 1: Анализ на Задача 1 (доказване на вписан четириъгълник). • Група 2: Решаване на Задача 2 и 3 (пресичащи се хорди). • Група 3: Решаване на Задача 4 (допирателна и секуща). • Група 4: Решаване на Задача 5 (две секущи).
8.31 – 8.34	Заклучителна част	Обобщение: „Кой елемент от чертежа ни подсказва коя теорема да използваме?“. Задаване на домашна работа (Задачи 1-3 от ресурса).
8.35 – 8.40	Самооценяване	Попълване на самооценъчни карти относно справянето със задачите.

VII. РАБОТА С УЧЕНИЦИ СЪС СОП

- Дава се работен лист с предварително начертани фигури.
- Задачите са с по-малка изчислителна сложност, фокус върху разпознаване на формулата.

КАРТА ЗА САМООЦЕНЯВАНЕ ПО МАТЕМАТИКА

Тема: Метрични зависимости в окръжност (9. клас)

Име на ученика:

Клас: 9. ____

Моля, отбележи със знак (X) степента, в която си съгласен със следните твърдения:

№ / Твърдение	Справям се отлично	Имам малки трудности	Нуждая се от още упражнения
1. Мога да различавам на чертеж хорда, секуща и допирателна.			
2. Зная формулата за пресичащи се хорди ($AM \cdot MB = CM \cdot MD$).			
3. Мога правилно да приложа свойството на допирателната и секущата.			
4. Успявам да съставя уравнение въз основа на геометрична зависимост.			
5. Умея да обяснявам начина на решаване на задачата на съучениците си.			

Моят най-голям успех в днешния час беше:

Трябва да преговоря допълнително:

Оцени работата си в часа по шестобалната система:

РАБОТЕН ЛИСТ ПО МАТЕМАТИКА

Тема: Метрични зависимости в окръжност (Упражнение)

Име:

Клас: 9

I. ТЕОРЕТИЧНА ПРИПОМНЯНЕ

Попълнете липсващите елементи във формулите:

1. Пресичащи се хорди АВ и CD в точка М: $AM \cdot \underline{\hspace{2cm}} = CM \cdot \underline{\hspace{2cm}}$
2. Допирателна МТ и секуща МАВ: $MT^2 = \underline{\hspace{2cm}} \cdot \underline{\hspace{2cm}}$
3. Две секущи МАВ и МСD от точка М: $MA \cdot MB = \underline{\hspace{2cm}} \cdot \underline{\hspace{2cm}}$

II. ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ

Задача 1. Две пресичащи се хорди в една окръжност се делят от пресечната си точка М по следния начин: едната на две равни части (х), а другата на части с дължини 12 cm и 3 cm.

Намерете дължината на първата хорда.

Чертеж:

Решение:

Задача 2. От точка М, външна за окръжност, са прекарани допирателна МТ и секуща МАВ, преминаваща през центъра. Ако $MT = 6$ cm, а външната част на секущата $MA = 4$ cm, намерете радиуса на окръжността.

Решение:

Задача 3 (Предизвикателство). През точка M , външна за окръжност, са прекарани секущи MAV и MCD . Намерете MB и MD , ако: $2.MA = 3.MC$; $4.MB + MD = 15$ cm; $MA.MB = 6$.

Решение:

III. ЛОГИЧЕСКА ЗАДАЧА

Даден е четириъгълник $ABCD$. Правите AD и BC се пресичат в точка M . Ако $MA = 4$ cm, $MD = 9$ cm, $MB = 3$ cm и $MC = 12$ cm, може ли около $ABCD$ да се опише окръжност?

Обосновете се.

Проверка: _____

Извод: _____

Самооценка: Справих се със задачите (Да/Не/Частично): _____

ПЛАН – КОНСПЕКТ НА УРОК ПО МАТЕМАТИКА

Елементи от стереометрията

Разработен от: Илхан Истикбал Ибрям – учител по математика

Учебен предмет: Математика

Клас: X

Тема: Елементи от стереометрията

Тип урок: Тест

Дата: 28.04.2026 г.

I. ЦЕЛИ НА УРОКА

- Образователни: Систематизиране на знанията за многостени, перпендикулярност и ъгли.
- Практически: Умения за изчисляване на повърхнини и обеми на призма и пирамида.
- Възпитателни: Развиване на пространствено мислене.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Учениците да могат да дефинират и назовават елементите на геометричните тела и да прилагат теоремата за трите перпендикуляра.

III. ХОД НА УРОКА

Време	Етап	Дейност
8.00 – 8.05	Организация	Поздрав и актуализация на понятията.
8.05 – 8.15	Преговор	Фронтална анкета върху основните формули.
8.15 – 8.35	Упражнение	Решаване на казуси по групи (Призма, Пирамида).
8.35 – 8.40	Самооценка	Попълване на рефлексивни карти.

ПЛАН-КОНСПЕКТ НА УРОК ПО ПРОГРАМИРАНЕ

Функции и методи в C# – дефиниране, параметри и задачи

Клас: 11. клас

Тема: Функции и методи в C# – дефиниране, параметри и задачи

Тип урок: Нови знания и упражнение

I. МЕТОДИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Да дефинират и извикват методи със и без връщана стойност.
- Да разбират ролята на параметрите и аргументите.
- Да прилагат ключовите думи `static`, `void` и `return`.

II. СТРУКТУРА НА МЕТОДА

```
[Модификатор] [Тип_на_връщане] [Име]([Параметри])  
{  
    // Тяло на метода  
    return [Стойност];  
}
```

III. ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ (ДЕМОНСТРАЦИЯ)

Задача 1: Поздрав (void метод)

Напишете метод, който приема име и принтира приветствие.

```
static void PrintGreeting(string name)  
{  
    Console.WriteLine($"Здравей, {name}!");  
}
```

Задача 2: Изчисляване на отстъпка (return метод)

Метод, който приема цена и процент отстъпка и връща крайната сума.

```
static double GetDiscountedPrice(double price, int percent)  
{  
    return price - (price * percent / 100.0);  
}
```

IV. ЗАДАЧИ ЗА УПРАЖНЕНИЕ

Задача А: Напишете метод `IsPositive(int n)`, който връща `true`, ако числото е положително, и `false`, ако е отрицателно.

Задача Б: Напишете метод `GetMax(int a, int b)`, който сравнява две числа и връща по-голямото от тях.

Задача В (Предизвикателство): Създайте метод, който приема масив от цели числа и връща тяхната средноаритметична стойност.

V. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО

Етап	Време
Въведение и мотивация	5 мин.
Обяснение на нов материал	15 мин.
Демонстрация и решаване на Задача 1 и 2	10 мин.
Самостоятелна работа по задачи А и Б	15 мин.

РАБОТЕН ЛИСТ: ФУНКЦИИ И МЕТОДИ В C#

Клас: 11. ____ Име: _____

Раздел 1: Теоретичен синтаксис

Попълнете липсващите компоненти в дефиницията на метода:

Компонент	Вашият отговор
static / public	_____
int / void / string	_____
Име (напр. GetSum)	_____
(int a, int b)	_____

Раздел 2: Откриване на грешки (Debug)

Разгледайте кода и напишете защо няма да се компилира:

```
static void Multiply(int a, int b)
{
    int result = a * b;
    return result; // ГРЕШКА ТУК!
}
```

Обяснение: _____

Раздел 3: Практически задачи

Задача 1: Напишете метод GetRectangleArea(double a, double b), който връща лицето на правоъгълник.

Код:

Задача 2: Напишете метод IsEven(int n), който връща true, ако числото е четно, и false, ако е нечетно.

Код:

Раздел 4: Логика

Кога използваме типа "void" при дефиниране на метод?

Отговор: _____

РАБОТЕН ЛИСТ: ПРОГРАМИРАНЕ С C# (СОП)

Тема: Как работят методите (функциите)

Име: _____ Клас: 11. ____

1. Свържи всяка част от кода с нейното име:

static void SayHello() { ... }

static void

Име на метода

SayHello

Тяло (тук пишем кода)

()

Тип (какво връща)

{ }

Място за параметри

2. Оцвети частите на метода:

• Оцвети името на метода в ЗЕЛЕНО.

• Оцвети скобите { } в ЧЕРВЕНО.

static void **CalculateSum**()

{

 Console.WriteLine("Здравей");

}

3. Машина за числа (Метод):

Нашият метод добавя 10 към всяко число.

Ако му дадем числото 5 -> той връща 15.

Ако му дадем числото 20 -> той връща _____.

Ако му дадем числото 100 -> той връща _____.

4. Попълни липсващото:

Когато искаме методът да ни върне резултат, използваме думата:

А) static

Б) return

В) void

Отговор: _____

Как се справих днес? (Огради емотикона)

😊 Лесно ми беше | 😐 Имах нужда от помощ | 😞 Беше ми трудно

ПЛАН НА УРОК ПО БАЗИ ОТ ДАННИ

Релационен модел на бази данни – преговор и обобщение

Клас: XII клас (Професионална подготовка)

Тема: Релационен модел на бази данни – преговор и обобщение

Дисциплина: Практикум по БД

Платформа: Neon.tech (PostgreSQL)

I. ЦЕЛИ НА УРОКА

- Образователни: Затвърждаване на знанията за SQL (DDL и DML).
- Практически: Умения за работа в облачна среда (Neon), създаване на таблици с връзки и сложни заявки.
- Професионални: Симулация на реална работна среда за управление на данни.

II. ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА: Система "Онлайн Магазин"

Етап 1: Създаване на структура (DDL)

В конзолата на Neon.tech изпълнете следните команди:

```
CREATE TABLE Categories (
    id SERIAL PRIMARY KEY,
    name VARCHAR(100) NOT NULL
);
CREATE TABLE Products (
    id SERIAL PRIMARY KEY,
    name VARCHAR(200) NOT NULL,
    price DECIMAL(10, 2),
    category_id INTEGER REFERENCES Categories(id)
);
```

Етап 2: Заявки за данни (DML)

1. Селектиране на всички продукти с цена над 50 лв.
2. JOIN заявка: Извличане на име на продукт и име на неговата категория.
3. Агрегатна функция: Намиране на средната цена на продуктите по категории.

III. ХОД НА УРОКА

Време	Етап	Дейност
8.00 – 8.05	Въведение	Вход в Neon.tech и преглед на релационния модел.
8.05 – 8.25	Практика 1	Изпълнение на DDL скриптове и генериране на тестови данни.
8.25 – 8.35	Практика 2	Писане на заявки със SELECT, WHERE и JOIN.
8.35 – 8.40	Обобщение	Дискусия върху предимствата на облачните бази данни.

Етап 3: Промяна на данни (INSERT и DELETE)

В този етап учениците ще упражнят модифицирането на съдържанието на базата данни.

Задача 4 (INSERT): Добавете нова категория "Електроника" и два нови продукта към нея (например "Смартфон" и "Лаптоп").

```
INSERT INTO Categories (name) VALUES ('Електроника') RETURNING id;
```

-- Използвайте върнатото ID за следващата заявка:

```
INSERT INTO Products (name, price, category_id)
VALUES ('Смартфон', 1200.00, [ID_на_категорията]),
      ('Лаптоп', 2500.00, [ID_на_категорията]);
```

Задача 5 (DELETE): Изтрийте всички продукти, чиято цена е под 10 лв. (чистка на евтини артикули).

```
DELETE FROM Products WHERE price < 10.00;
```

Задача 6 (Сложно изтриване): Изтрийте категорията "Промоции", но само ако в нея няма останали продукти (проверка за интегритет).

```
DELETE FROM Categories
WHERE name = 'Промоции'
AND id NOT IN (SELECT DISTINCT category_id FROM Products);
```

Етап 4: Сортиране и филтриране (ORDER BY)

За да бъде информацията полезна за крайния потребител, тя трябва да бъде правилно подредена.

Задача 7 (Сортиране): Изведете списък с всички продукти, сортирани по цена от най-скъпия към най-евтиния (низходящ ред).

```
SELECT * FROM Products ORDER BY price DESC;
```

Задача 8 (Многокритерийно сортиране): Изведете всички продукти, като първо ги подредите по име на категория (възходящ ред) и след това по име на продукт.

```
SELECT p.name AS product, c.name AS category, p.price
FROM Products p
JOIN Categories c ON p.category_id = c.id
ORDER BY c.name ASC, p.name ASC;
```

РАБОТЕН ЛИСТ: ПРАКТИКУМ ПО БАЗИ ДАННИ

Тема: Манипулация и извличане на данни в Neon.tech (SQL)

Име: _____ Клас: 12. ____

Задача 1: Подготовка на средата (INSERT)

Използвайте конзолата в Neon.tech. Добавете следните записи в таблицата Categories:

ID	Име на категория
1	Хардуер
2	Периферия

Напишете SQL заявката тук:

Задача 2: Поддръжка на базата (UPDATE & DELETE)

А) Променете цената на продукт с ID=5 на 150.00 лв.

Заявка: _____

Б) Изтрийте всички записи от таблица Products, които нямат категория (category_id IS NULL).

Заявка: _____

Задача 3: Сортиране и филтриране (SELECT & ORDER BY)

Изведете Име и Цена на всички продукти от категория "Хардуер", подредени по цена в низходящ ред (от най-висока към най-ниска).

SELECT name, price

FROM Products

WHERE category_id = 1

ORDER BY _____;

Задача 4: Многокритерийно подреждане

Напишете заявка, която показва всички продукти, подредени първо по категория (възходящо) и след това по цена (низходящо).

Самооценка: Отбележете с X

[] Справих се отлично [] Имах трудности със JOIN [] Не разбирам сортирането

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В настоящия сборник „Три пътя към вдъхновяващата класна стая – Драма, Технологии, Приобщаване“ (*Сборник с иновативни уроци, вдъхновение и добри практики от Erasmus+*) са събрани .. примерни уроци, създадени от девет вдъхновени преподаватели, които имаха възможността да черпят от иновациите и ... дух на Гърция и Италия. Всеки урок е плод на професионалния опит и личното вдъхновение на учителите, които участваха в трите обучения по Акредитация по програмата Еразъм+. Уроците са фокусирани върху драма техниките, изкуствения интелект и ИКТ в обучението, както и подкрепата за ученици с СОП/АУТИЗЪМ и ХАДВ. Включените материали са резултат от практическото прилагане на придобитите международни знания в реална училищна среда. Тези уроци са пример за това как международното сътрудничество и обмен на опит могат да преобразят учебния процес, като предоставят на учениците и учителите нови перспективи и инструменти за работа. Надяваме се, че нашите уроци ще послужат като вдъхновение и за други образователни общности, които търсят начини да подобрят своите методики и да интегрират устойчивото развитие в обучението.

Благодарим на всички участници, които допринесоха за създаването на този сборник, и сме уверени, че този опит ще продължи да вдъхновява и да се разпространява и занапред.

- Виолина Иванова
- Даниела Атанасова
- Ралица Русева
- Светла Костадинова
- Иванка Йорданова
- Йорданка Миленова
- Десислава Петрова
- Цветомила Чевърганова
- Илхан Ибрям